GRUPA KAPITAŁOWA
POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY
ZA ROK 2002

PŁOCK, KWIECIEŃ 2003

Niniejszy skonsolidowany raport roczny grupy kapitałowej PKN ORLEN za rok 2002 zawiera:

- Pismo Prezesa Zarządu
- Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej PKN ORLEN za rok 2002
- Sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej PKN ORLEN
- Opinię podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz raport z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

GRUPA KAPITAŁOWA
POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2002

PŁOCK, KWIECIEŃ 2003

WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

A. Informacje o Grupie Kapitałowej

Jednostką dominującą grupy kapitałowej Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. („Grupa Kapitałowa", „Grupa") jest Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna z siedzibą w Płocku przy ulicy Chemików 7 („Jednostka Dominująca", „Spółka", „PKN ORLEN ").

Jednostka Dominująca została utworzona aktem notarialnym z dnia 29 czerwca 1993 roku w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną. Jednostka Dominująca została zarejestrowana pod nazwą Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne „Petrochemia Płock" Spółka Akcyjna w Sądzie Rejonowym w Płocku, w dniu 1 lipca 1993 roku pod numerem RHB VIII 780. W dniu 26 lipca 2002 roku pod numerem KRS 28860 w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie dokonano zmiany wcześniejszej rejestracji Spółki.

W dniu 19 maja 1999 roku na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Jednostki Dominującej podjęto uchwałę w sprawie połączenia Jednostki Dominującej z Centralą Produktów Naftowych „CPN" Spółka Akcyjna („CPN") w drodze inkorporacji CPN do Jednostki Dominującej. W dniu 7 września 1999 roku CPN została wykreślona z rejestru handlowego i tego samego dnia nastąpiło połączenie Jednostki Dominującej z CPN.

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 19 maja 1999 roku zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym w Płocku w dniu 20 maja 1999 roku, Jednostka Dominująca zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy Spółka Akcyjna.

Zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 3 kwietnia 2000 roku zarejestrowaną w dniu 12 kwietnia 2000 roku Jednostka Dominująca zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna.

Struktura kapitału akcyjnego Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2002 roku jest następująca:

Seria akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna emisji (zł)
Seria A	336.000.000	420.000.000,00
Seria B	6.971.496	8.714.370,00
Seria C	77.205.641	96.507.051,25
	---------	----------
Razem	420.177.137	525.221.421,25
	==========	==========

W dniu 15 maja 2000 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKN ORLEN podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału akcyjnego w drodze emisji 11.344.784 akcji zwykłych serii D na okaziciela przeznaczonych do objęcia przez posiadaczy obligacji zamiennych serii A w ramach Programu Motywacyjnego opisanego w Nocie 13., z wyłączeniem prawa poboru dla dotychczasowych akcjonariuszy.

W czerwcu 2001 roku, Rada Nadzorcza PKN ORLEN zatwierdziła listę osób uprawnionych do nabycia obligacji serii A zamiennych na akcje PKN ORLEN serii D. Na dzień 31 grudnia 2002 roku prawo to dotyczy I i II transzy tych obligacji. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania obligacje te nie zostały objęte. W związku z tym nie nastąpiła ich wymiana na akcje serii D. Informacje przedstawiono w punkcie D wprowadzenia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego i Nocie 13.

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Jednostki Dominującej z dnia 19 maja 1999 roku w związku z połączeniem Jednostki Dominującej z CPN zmieniony został przedmiot działalności Jednostki Dominującej. Zgodnie z brzmieniem Statutu, który został uchwalony przez WZA w dniu 19 maja 1999 roku, z ostatnimi zmianami z dnia 28 czerwca 2002 roku, przedmiotem działalności Jednostki Dominującej jest działalność produkcyjna, usługowa i handlowa, a w szczególności:

- przerób ropy naftowej oraz wytwarzanie produktów i półproduktów ropopochodnych (rafineryjnych i petrochemicznych),
- prowadzenie działalności handlowej w obrocie krajowym i zagranicznym na rachunek własny, na zlecenie i w komisie, a w szczególności: obrót ropą naftową, paliwami ropopochodnymi i innymi, sprzedaż pojazdów mechanicznych oraz części i akcesoriów do nich, sprzedaż artykułów przemysłowych i spożywczych,
- prowadzenie działalności badawczej, projektowej, rozwojowej, budowlanej, produkcyjnej na własny rachunek i w komisie, w dziedzinach związanych z przetwarzaniem, magazynowaniem, konfekcjonowaniem i obrotem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi oraz pochodnymi produktami chemicznymi i transportem drogowym, kolejowym, wodnym i rurociągowym,
- prowadzenie działalności transportowej w zakresie transportu drogowego, kolejowego, wodnego i rurociągowego,
- magazynowanie, składowanie i przechowywanie ropy naftowej i paliw płynnych oraz tworzenie i utrzymywanie zapasów paliw, na zasadach określonych właściwymi przepisami,
- świadczenie usług związanych z przedmiotem działalności, a w szczególności:
  -dokonywanie przeładunków morskich i lądowych,
  -uszlachetnianie paliw i gazów, w tym etylizacja, barwienie, dodawanie komponentów,
- skup, obrót i przerób olejów przepracowanych oraz innych odpadów chemicznych,
- wytwarzanie, przesyłanie i obrót energią cieplną i elektryczną,
- dokonywanie remontów urządzeń związanych z przedmiotem działalności, a w szczególności instalacji rafineryjnych i petrochemicznych, zbiorników paliwowych, stacji paliw oraz środków transportu,
- produkcja metalowa i przetwórstwo tworzyw sztucznych,
- prowadzenie stacji paliw, barów, restauracji i hoteli,
- prowadzenie kapitałowej działalności inwestycyjnej, a w szczególności nabywanie i obrót akcjami i udziałami tak w obrocie krajowym jak i zagranicznym,
- prowadzenie szkolnictwa i szkolenia zawodowego oraz działalności socjalno-bytowej,

Symbol podstawowego przedmiotu działalności Jednostki Dominującej według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności: PKD 2320 – wytwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej. Ponadto Grupa Kapitałowa działa w ramach segmentu produkcji i dystrybucji wyrobów ropopochodnych oraz chemicznym.

Jednostka Dominująca jest największą rafinerią i producentem petrochemikaliów w Polsce oraz, po przejęciu CPN, głównym dystrybutorem paliw silnikowych w Polsce.

W ramach podstawowej działalności Grupy Kapitałowej wyodrębnia się dwa segmenty branżowe: rafineryjny i chemiczny.
Segment Rafineryjny obejmuje przetwórstwo ropy naftowej oraz sprzedaż hurtową i detaliczną produktów rafineryjnych obejmujących przede wszystkim paliwa. Segment Chemiczny obejmuje produkcję i sprzedaż petrochemikaliów, nawozów azotowych i PCW.

W skład Grupy Kapitałowej wchodzą między innymi:

- Grupa kapitałowa Rafineria Trzebinia S.A., której działalność koncentruje się na produkcji paliw, olejów smarowych i przemysłowych, parafin i asfaltów,
- Grupa kapitałowa Rafineria Nafty Jedlicze S.A. produkująca paliwa samochodowe, olej opałowy oraz prowadząca regenerację olejów przepracowanych,
- Inowrocławskie Kopalnie Soli „Solino" S.A. zajmujące się wydobyciem i przetwórstwem soli oraz magazynowaniem ropy naftowej i paliw,
- Grupa kapitałowa Anwil S.A., największy odbiorca etylenu od Jednostki Dominującej, produkujący głównie nawozy azotowe i PCW,
- Spółki zajmujące się sprzedażą i dystrybucją produktów naftowych.

Spółka wywiera znaczący wpływ na spółkę Naftoport Sp. z o.o., która zajmuje się przeładunkiem importowanej drogą morską ropy naftowej.

Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostkami zależnymi oraz wywiera znaczący wpływ na jednostki stowarzyszone.

Skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN na dzień 31 grudnia 2002 roku był następujący:

- Maciej Gierej - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Jan Waga - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Grzegorz Mroczkowski - Sekretarz Rady Nadzorczej
- Edward Grzywa - Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Kluzek - Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Kratiuk - Członek Rady Nadzorczej
- Ryszard Ławniczak - Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Szlubowski - Członek Rady Nadzorczej
- Józef Woźniakowski - Członek Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN na dzień przekazania niniejszego sprawozdania finansowego jest następujący:

- Maciej Gierej - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Jan Waga - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Edward Grzywa - Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Kluzek - Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Kratiuk - Członek Rady Nadzorczej
- Ryszard Ławniczak - Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Szlubowski - Członek Rady Nadzorczej
- Jacek Bartkiewicz - Członek Rady Nadzorczej

Skład Zarządu PKN ORLEN na dzień 31 grudnia 2002 roku i na dzień przekazania niniejszego sprawozdania finansowego jest następujący:

- Zbigniew Wróbel - Prezes Zarządu Generalny Dyrektor,
- Sławomir Golonka - Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży,
- Andrzej Macenowicz - Wiceprezes Zarządu ds. Zasobów Kadrowych i Systemów Zarządzania,
- Jacek Strzelecki - Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno –Finansowych,
- Janusz Wiśniewski - Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju i Produkcji.

W ciągu roku obrotowego miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu:

W dniu 8 lutego 2002 roku z Zarządu Spółki odwołano:
- Andrzeja Modrzejewskiego - Prezesa Zarządu,
- Jarosława Tyca - Wiceprezesa Zarządu,
- Andrzeja Drętkiewicza - Członka Zarządu.

W dniu 7 marca 2002 roku z Zarządu Spółki odwołano:
- Czesława Bugaja - Członka Zarządu,
- Władysława Wawaka - Członka Zarządu,
- Wojciecha Weissa - Członka Zarządu.

W dniu 28 czerwca 2002 roku wygasła kadencja Wiceprezesa Zarządu Krzysztofa Cetnara.

W dniu 8 lutego 2002 roku w skład Zarządu Spółki powołano:

- Zbigniewa Wróbla,
- Sławomira Golonkę,
- Andrzeja Macenowicza.

W dniu 7 marca 2002 roku w skład Zarządu Spółki powołano Janusza Wiśniewskiego.
W dniu 11 lipca 2002 roku w skład Zarządu Spółki powołano Jacka Strzeleckiego.

W ciągu roku obrotowego miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej:

W dniu 8 lutego 2002 roku, w wyniku powołania do Zarządu, z Rady Nadzorczej odwołano Sławomira Golonkę – Członka Rady Nadzorczej, a w jego miejsce powołano Grzegorza Mroczkowskiego (od 7 marca Sekretarz Rady Nadzorczej)

W dniu 21 lutego 2002 roku ze składu Rady Nadzorczej odwołano:

- Jerzego Idzika -	Członka Rady Nadzorczej
- Marcina Giżewskiego -	Sekretarza Rady Nadzorczej
- Kalinę Grześkowiak-Gracz -	Członka Rady Nadzorczej
- Stanisława Kondracikowskiego -	Członka Rady Nadzorczej
- Aleksandara Olasa -	Członka Rady Nadzorczej
- Szczepana Targowskiego -	Członka Rady Nadzorczej
- Marka Wąsowicza -	Członka Rady Nadzorczej

W dniu 21 lutego 2002 roku do Rady Nadzorczej powołano:

- Macieja Giereja -	Członka Rady Nadzorczej (od 28 czerwca 2002 roku Przewodniczący Rady Nadzorczej)
- Edwarda Grzywę -	Członka Rady Nadzorczej
- Krzysztofa Kluzka -	Członka Rady Nadzorczej
- Andrzeja Kratiuka -	Członka Rady Nadzorczej
- Ryszarda Ławniczaka -	Członka Rady Nadzorczej
- Krzysztofa Szlubowskiego -	Członka Rady Nadzorczej
- Jana Wagę -	Członka Rady Nadzorczej (od 7 marca 2002 roku Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej)

W dniu 28 czerwca 2002 roku z Rady Nadzorczej odwołano jej Przewodniczącego Andrzeja Hermana, na członka Rady Nadzorczej powołano Józefa Woźniakowskiego.

W dniu 19 lutego 2003 roku, PKN ORLEN otrzymał informację o rezygnacji w dniu 14 lutego 2003 roku z funkcji członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A. - Józefa Woźniakowskiego. Przyczyną rezygnacji jest powołanie Józefa Woźniakowskiego na stanowisko Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa.

W dniu 27 marca 2003 roku Zarząd Spółki poinformował, iż w dniu 25 marca 2003 roku Skarb Państwa powołał w skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN – Jacka Bartkiewicza, odwołując jednocześnie Grzegorza Mroczkowskiego pełniącego funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej.

B. Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

a) Wykaz jednostek zależnych i stowarzyszonych objętych konsolidacją

Lp.	Nazwa i siedziba	Przedmiot działalności	Właściwy sąd lub organ prowadzący rejestr	Wartość udziałów wg cen nabycia	Wartość bilansowa udziałów	Udział w kapitale	Charakter dominacji z uwzględnieniem zależności bezpośrednich i pośrednich	Metoda konsolidacji	Data objęcia kontroli lub uzyskania wpływu	Rok włączenia do konsolidacji
1.	ORLEN GAZ Sp. z o.o. – Płock [1]	Sprzedaż gazu płynnego	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	24.824	-	100,00%	Zależna	Pełna	15.12.1995	1998
2.	ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o. – Płock	Handel paliwami płynnymi	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	21.000	-	100,00%	Zależna	Pełna	24.09.1996	1997
3.	ORLEN Medica Sp. z o.o. – Płock	Działalność medyczna	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	13.273	-	100,00%	Zależna	Pełna	24.11.1997	2000
4.	ORLEN Budonaft Sp. z o.o. – Kraków	Działalność budowlano-remontowa	Sąd Rejestrowy w Krakowie, Wydział Gospodarczy Rejestrowy za nr RHB 7109	3.795	-	100,00%	Zależna	Pełna	02.01.1997	2000
5.	ORLEN Polimer Sp. z o.o. – Płock	Sprzedaż polimerów	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	2.000	-	100,00%	Zależna	Pełna	09.04.1998	2001
6.	ORLEN Powiernik Sp. z o.o. – Płock	Działalność powiernicza	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	4	-	100,00%	Zależna	Pełna	19.07.2000	2000
7.	ORLEN KolTrans Sp. z o.o. Płock	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	40.796	-	99,85%	Zależna	Pełna	13.12.2000	2000
8.	ORLEN Transport Szczecin Sp. z o.o. – Szczecin	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy - Rejestrowy	3.409	-	99,56%	Zależna	Pełna	15.06.2000	2000
9.	ORLEN Transport Lublin Sp. z o.o. – Lublin	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy w Lublinie, XI Wydział Gospodarczy KRS	15.921	-	98,45%	Zależna	Pełna	09.06.2000	2000
10.	ORLEN Transport Kraków Sp. z o.o. – Kraków	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia, XI Wydział Gospodarczy KRS	11.132	-	98,15%	Zależna	Pełna	05.06.2000	2000
11.	ORLEN Transport Płock Sp. z o.o. – Płock	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	25.780	-	97,58%	Zależna	Pełna	23.12.1998	1999
12.	ORLEN Transport Nowa Sól Sp. z o.o. – Nowa Sól	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy KRS	9.760	-	96,72%	Zależna	Pełna	09.06.2000	2000
13.	Zakład Budowy Aparatury S.A. – Płock	Budowa maszyn i urządzeń dla przemysłu	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	17.381	-	96,56%	Zależna	Pełna	27.10.1998	1999
14.	ORLEN Transport Poznań Sp. z o.o. – Poznań	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy w Poznaniu XXI Wydział Gospodarczy KRS	10.865	-	96,39%	Zależna	Pełna	01.06.2000	2000
15.	ORLEN Transport Słupsk Sp. z o.o. – Słupsk	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy w Słupsku, VI Wydział Gospodarczy Rejestrowy	6.515	-	96,18%	Zależna	Pełna	23.06.2000	2000
16.	ORLEN Transport Warszawa Sp. z o.o. – Warszawa	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	5.945	-	94,49%	Zależna	Pełna	07.06.2000	2000
17.	ORLEN Transport Olsztyn Sp. z o.o. –	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy w Olsztynie, VII Wydział KRS	5.667	-	92,30%	Zależna	Pełna	29.05.2000	2000

a) Wykaz jednostek zależnych i stowarzyszonych objętych konsolidacją

Lp.	Nazwa i siedziba	Przedmiot działalności	Właściwy sąd lub organ prowadzący rejestr	Wartość udziałów wg cen nabycia	Wartość bilansowa udziałów	Udział w kapitale	Charakter dominacji z uwzględnieniem zależności bezpośrednich i pośrednich	Metoda konsolidacji	Data objęcia kontroli lub uzyskania wpływu	Rok włączenia do konsolidacji
	Olsztyn									
18.	ORLEN Oil Sp. z o.o. – Kraków (sprawozdania skonsolidowane) [3]	Prowadzenie działalności handlowej w zakresie produktów chemicznych, rafineryjnych i petrochemicznych	Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy KRS	40.198	-	92,29%[2]	Zależna	Pełna	27.08.1998	1999
19.	ORLEN PetroTank Sp. z o.o. – Widełka	Handel paliwami płynnymi	Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy	36.247	-	90,00%	Zależna	Pełna	09.04.1996	1996
20.	ORLEN Transport Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o. – Kędzierzyn-Koźle	Działalność transportowa	Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy KRS	4.676	-	88,81%	Zależna	Pełna	29.05.2000	2000
21.	Petrotel Sp. z o.o. – Płock	Usługi w zakresie telekomunikacji	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	7.282	-	88,80%	Zależna	Pełna	14.08.1997	2000
22.	ORLEN PetroProfit Sp. z o.o. – Niemce (sprawozdania skonsolidowane) [3]	Handel paliwami płynnymi	Sąd Rejonowy w Lublinie, XI Wydział Gospodarczy KRS	13.536	-	85,00%	Zależna	Pełna	14.09.1995	1996
23.	ORLEN WodKan Sp. z o.o. - Płock	Działalność remontowa dla służb wodno-ściekowych	Sąd Rejonowy w Płocku Wydział Gospodarczy	1.810	-	82,28%	Zależna	Pełna	22.07.1999	2001
24.	Rafineria Trzebinia S.A. – Trzebinia (sprawozdania skonsolidowane) [3]	Przerób nafty, produkcja i zbyt paliw i olejów	Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy KRS	74.503	-	77,07%	Zależna	Pełna	27.10.1997	1997
25.	Anwil S.A. – Włocławek (sprawozdania skonsolidowane) [3]	Wytwarzanie nawozów azotowych, polichlorku winylu	Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy KRS	176.200	-	76,27%	Zależna	Pełna	05.09.1995	1996
26.	Rafineria Nafty Jedlicze S.A. – Jedlicze (sprawozdania skonsolidowane) [3]	Działalność produkcyjna, przetwórstwo ropy naftowej	Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy KRS	64.000	-	75,00%	Zależna	Pełna	01.01.1999	1999
27.	Inowrocławskie Kopalnie Soli „SOLINO" S.A. – Inowrocław	Produkcja solanki przemysłowej, działalność usługowo-handlowa	Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy KRS	17.559	-	70,54%	Zależna	Pełna	28.09.1996	1997
28.	ORLEN Mechanika Sp. z o.o. - Płock	Działalność remontowa dla służb mechanicznych	Sąd Rejonowy w Płocku Wydział Gospodarczy	3.021	-	68,17%	Zależna	Pełna	22.07.1999	2001
29.	Przedsiębiorstwo Usług Morskich Ship – Service S.A.– Warszawa (sprawozdania skonsolidowane) [3]	Wykonywanie usług obsługi statków w portach, przeładunki i składowanie towarów	Sąd Rejonowy w Szczecinie, XVII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego	22.800	-	60,86%	Zależna	Pełna	30.09.2002	2002
30.	ORLEN Automatyka Sp. z o.o. - Płock	Działalność remontowa dla potrzeb automatyki	Sąd Rejonowy w Płocku Wydział Gospodarczy	1.258	-	52.42%	Zależna	Pełna	30.04.1999	2001
31.	ORLEN PetroZachód Sp. z o.o. – Poznań	Handel paliwami płynnymi	Sąd Rejonowy w Poznaniu, XXI Wydział Gospodarczy KRS	9.200	-	51,83%	Zależna	Pełna	19.01.1998	1999
32.	ORLEN Remont Sp. z o.o. - Płock	Działalność remontowa dla potrzeb elektrociepłowni	Sąd Rejonowy w Płocku Wydział Gospodarczy	1.230	-	51,23%	Zależna	Pełna	30.04.1999	2001
33.	Petrolot Sp. z o.o. – Warszawa	Prowadzenie działalności handlowej i produkcyjno-usługowej	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy KRS	10.220	-	51,00%	Zależna	Pełna	07.01.1997	1997

a) Wykaz jednostek zależnych i stowarzyszonych objętych konsolidacją

Lp.	Nazwa i siedziba	Przedmiot działalności	Właściwy sąd lub organ prowadzący rejestr	Wartość udziałów wg cen nabycia	Wartość bilansowa udziałów	Udział w kapitale	Charakter dominacji z uwzględnieniem zależności bezpośrednich i pośrednich	Metoda konsolidacji	Data objęcia kontroli lub uzyskania wpływu	Rok włączenia do konsolidacji
34.	ORLEN Eltech Sp. z o.o. - Płock	Działalność remontowa dla potrzeb służb elektrycznych	Sąd Rejonowy w Płocku Wydział Gospodarczy	1.071	-	51,00%	Zależna	Pełna	22.07.1999	2001
35.	ORLEN Projekt S.A. – Płock	Usługi w zakresie projektowania budowlanego i technologicznego	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	765	-	51,00%	Zależna	Pełna	28.05.1998	2000
36.	ORLEN EnergoRem Sp. z o.o. - Płock	Działalność remontowa dla potrzeb części petrochemicznej	Sąd Rejonowy w Płocku Wydział Gospodarczy	918	-	51,00%	Zależna	Pełna	30.04.1999	2001
37.	ORLEN Wir Sp. z o.o. - Płock	Działalność remontowa dla działu maszyn wirujących	Sąd Rejonowy w Płocku Wydział Gospodarczy	816	-	51,00%	Zależna	Pełna	01.10.1999	2001
38.	ORLEN Morena Sp. z o.o. – Gdańsk[4]	Sprzedaż hurtowa części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, sprzedaż hurtowa i detaliczna paliw	Sąd Rejonowy w Gdańsku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego	5300	-	50,48%	Zależna	Pełna	10.09.2001	2002
39.	Naftoport Sp. z o.o. – Gdańsk	Działalność gospodarcza obejmująca wybudowanie i eksploatację oraz utrzymanie stanowisk przeładunkowych paliw płynnych	Sąd Rejonowy w Gdańsku, XII Wydział Gospodarczy KRS	35.319	48.953	48,71%	Stowarzyszona	Praw własności	17.07.1991	1996
40.	Flexpol Sp. z o.o. – Płock	Produkcja folii	Sąd Rejonowy dla M.St. Warszawy w Warszawie, XXI Wydział Gospodarczy KRS	4.800	7.245	40,00%	Stowarzyszona	Praw własności	03.01.2000	2000
41.	Chemiepetrol GmbH – Hamburg	Handel i pośrednictwo w obrocie towarami chemicznymi i pochodnymi	HRB 33084 Amtsgericht Hamburg	397	750	20,00%	Stowarzyszona	Praw własności	28.04.1993	1996

1. ORLEN GAZ Sp. z o.o. posiada 90,40% w Petrogaz Łapy Sp. z o.o. , 51,61% w ORLEN Petrogaz Wrocław Sp. z o.o. Wymienione spółki są konsolidowane metodą pełną przez Jednostkę Dominującą
2. Jednostka Dominująca – 9,00%, Rafineria Trzebinia S.A. – 75,58%, Rafineria Nafty Jedlicze – 7,71%
3. Pełny wykaz jednostek konsolidowanych przez ORLEN PetroProfit Sp. z o.o., Rafinerię Trzebinia S.A., Rafinerię Nafty Jedlicze S.A., Anwil S.A. , ORLEN Oil Sp. z o.o. i PUM Ship – Service S.A. znajduje się w Nocie 5E.
4. Spółka została objęta konsolidacją metodą pełną w roku 2002

b) Wykaz jednostek zależnych i stowarzyszonych nie objętych konsolidacją

Lp.	Nazwa i siedziba	Przedmiot działalności	Udział w kapitale	Udział w całkowitej liczbie głosów	Wynik finansowy za 2002 rok	Przychody (ze sprzedaży i operacji finansowych) za 2002 rok	Suma bilansowa na 31 grudnia 2002
1.	SAMRELAKS Mąchocice Sp. z o.o. – Mąchocice Kapitulne	Hotele i motele z restauracjami	100,00%	100,00%	(1337)	2.855	5.887
2.	ZAWITAJ Świnoujście Sp. z o.o. - Świnoujście	Hotele i motele z restauracjami	100,00%	100,00%	(934)	2.724	3.388
3.	Z.W. Mazowsze Łeba-Ulinia Sp. z o.o. – Łeba	Prowadzenie działalności wypoczynkowej i rekreacyjnej	100,00%	100,00%	(259)	2.023	2.954
4.	Wisła Płock Sportowa S.A. – Płock	Prowadzenie działalności sportowej	100,00%	100,00%	(294)	33.425	5.061
5.	ORLEN Ochrona Sp. z o.o. – Płock	Usługi ochroniarskie	100,00%	100,00%	968	32.740	8.691
6.	CPN Serwis Kielce Sp. z o.o. – Kielce	Usługi serwisowo – konserwacyjne	100,00%	100,00%	-	2.090	603
7.	Serwis Gdańsk Sp. z o.o. – Gdańsk	Usługi serwisowo – konserwacyjne	100,00%	100,00%	43	3.683	995
8.	Einhundertzweiunddreissigste Vermoegensverwaltungsgesellschaft mbH - Hamburg	Zarządzanie aktywami	100,00%	100,00%	***	***	***
9.	Einhundertdreiunddreissigste Vermoegensverwaltungsgesellschaft mbH - Hamburg	Zarządzanie aktywami	100,00%	100,00%	***	***	***
10.	Poliolefiny Polska Sp. z o.o.-Płock	Produkcja, dystrybucja i sprzedaż poliolefin	100,00%	100,00%	***	***	***
11.	Zakład Urządzeń Dystrybucyjnych Sp. z o.o. – Opole	Działalność produkcyjno – usługowa	99,94%	99,94%	584	15.652	9.202
12.	Serwis Słupsk Sp. z o.o. – Słupsk	Usługi serwisowo – konserwacyjne	99,76%	99,76%	470	4.759	3.294
13.	Serwis Nowa Wieś Wielka Sp. z o.o. – Nowa Wieś Wielka	Usługi serwisowo – konserwacyjne	99,32%	99,32%	312	4.033	2.193
14.	D.W. Mazowsze Ustroń Sp. z o.o. – Ustroń Jaszowiec	Prowadzenie działalności wypoczynkowej i rekreacyjnej	98,73%	98,73%	(319)	1.100	1.535
15.	Petromot Sp. z o.o. – Kędzierzyn-Koźle	Handel i sprzedaż samochodów osobowych	97,56%	97,56%	(628)	7.604	1.987
16.	Serwis Rzeszów Sp. z o.o. – Rzeszów	Usługi serwisowo – konserwacyjne	97,26%	97,26%	129	3.027	1.191
17.	Serwis Łódź Sp. z o.o. – Łódź	Usługi serwisowo – konserwacyjne	97,25%	97,25%	339	2.883	2.064
18.	Serwis Podlasie Sp. z o.o. – Białystok	Usługi serwisowo – konserwacyjne	89,67%	89,67%	138	3.611	1.344
19.	Serwis Mazowsze Sp. z o.o. – Warszawa	Usługi serwisowo – konserwacyjne	88,50%	88,50%	22	19.832	3.960
20.	Serwis Wrocław Sp. z o.o. – Wrocław	Usługi serwisowo – konserwacyjne	83,31%	83,31%	617	8.303	3.454
21.	Serwis Kraków Sp. z o.o. – Kraków	Usługi serwisowo – konserwacyjne	83,20%	83,20%	113	3.463	876
22.	BHT Dromech S.A. – Warszawa w upadłości	Prowadzenie działalności produkcyjnej	81,14%	81,14%	**	**	**
23.	Serwis Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o. – Kędzierzyn–Koźle	Usługi serwisowo – konserwacyjne	80,00%	80,00%	103	2.556	842
24.	Serwis Szczecin Sp. z o.o. – Szczecin	Usługi serwisowo – konserwacyjne	78,09%	78,09%	(10)	3.458	1.491
25.	Serwis Zachód Sp. z o.o. – Nowa Sól	Usługi serwisowo – konserwacyjne	74,31%	74,31%	244	6.758	2.877
26.	CPN Marine Service Gdańsk Sp. z o.o. – Gdańsk	Prowadzenie składu celnego oraz działalności produkcyjno–handlowej	70,00%	70,00%	(110)	1.227	175
27.	Centrum Edukacji Sp. z o.o. – Płock	Prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej	69,43%	69,43%	136	7.006	1.880
28.	Serwis Katowice Sp. z o.o. – Katowice	Usługi serwisowo–konserwacyjne	55,00%	55,00%	183	4.199	1.423
29.	ORLEN Petrogaz Nowa Brzeźnica Sp. z o.o. – Nowa Brzeźnica w upadłości	Sprzedaż gazu płynnego	52,00%	52,00%	**	**	**
30.	Petromor Sp. z o.o. – Gdańsk	Magazynowanie, składowanie i przechowywanie towarów	51,31%	51,31%	(58)	744	2.668
31.	Serwis Poznań Sp. z o.o. – Poznań	Usługi serwisowo–konserwacyjne	51,00%	51,00%	121	4.482	1.373

b) Wykaz jednostek zależnych i stowarzyszonych nie objętych konsolidacją (ciąg dalszy)

	Nazwa i siedziba	Przedmiot działalności	Udział w kapitale	Udział w całkowitej liczbie głosów	Wynik finansowy za 2002 rok	Przychody (ze sprzedaży i operacji finansowych) za 2002 rok	Suma bilansowa na 31 grudnia 2002
32.	Sanatorium Uzdrowiskowe „Krystynka" Sp. z o.o. – Ciechocinek	Działalność profilaktyczno–lecznicza oraz działalność wypoczynkowa i rekreacyjna	100,00%	100,00%	11	2.116	2.656
33.	Przedsiębiorstwo Rolne Agro – Azoty II –Włocławek Sp. z o.o. Łąka k.Koszalina	Przedsiębiorstwo rolne	100,00%	100,00%	39	2.058	1.960
34.	RAF – BIT Sp. z o.o. - Jedlicze	Usługi informatyczne	100,00%	100,00%	13	771	289
35.	Zakładowa Straż Pożarna Sp. z o.o. – Trzebinia	Usługi ochrony przeciwpożarowej	99,97%	99,97%	7	4.203	2.199
36.	Raf-Służba Ratownicza Sp. z o.o. – Jedlicze	Prowadzenie działalności przeciwpożarowej, akcji ratowniczych	88,19%	88,19%	2	3.098	518
37.	Petromont Sp. z o.o. – Niemce	Prowadzenie działalności budowlano handlowej	85,00%	85,00%	55	1.587	597
38.	Ran- GGC Sp. z o.o. – Gdańsk	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	80,63%	80,63%	(40)	20	58
39.	Przedsiębiorstwo Gazyfikacji Bezprzewodowej PEGEBE S.A. - Płock	Handel i dystrybucja gazu	80,00%	80,00%	(443)	4.653	1.703
40.	MEDILOGISTYKA Sp. z o.o.	Handel hurtowy i detaliczny wyrobami farmaceutycznymi, artykułami spożywczymi i przemysłowymi	80,00%	80,00%	(8)	26	44
41.	PetroUkraina Ltd Sp. z o.o. – Lwów (Ukraina)	Handel	80,00%	80,00%	*	*	*
42.	NTVK – Wilno (Litwa) w likwidacji	Działalność handlowa	76,00%	76,00%	**	**	**
43.	Medikor Sp. z o.o. – Jedlicze	Prowadzenie działalności usługowo-handlowej, nadzór lekarski nad środowiskiem pracy i stanem sanitarnym zakładów	73,33%	73,33%	8	603	179
44.	VARIA S.A. – Warszawa	Usługi transportowe i spedycyjne, handel hurtowy i detaliczny	62,50%	62,50%	355	19.863	9.723
45.	Wspólne Ukraińsko-Polskie Przedsiębiorstwo w formie Sp. z o.o. PETRO-UKRAINA– Lwów (Ukraina) w likwidacji	Działalność handlowa	62,00%	62,00%	**	**	**
46.	Ran-Akses Sp. z o.o. – Szczecin	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	60,69%	60,69%	(18)	981	157
47.	Ran-Flex Sp. z o.o. – Kielce	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	52,00%	52,00%	3	2.593	806
48.	Ran-Oil Sp. z o.o. – Tarnów	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	(43)	1.568	688
49.	Ran-Sigma Sp. z o.o. – Wałbrzych	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	(108)	3.157	343
50.	Ran-Kiczmer Sp. z o.o. – Pisarzowice	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	(47)	1.850	295
51.	Ran-Dickmar Sp. z o.o. – Tarnobrzeg	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	(30)	3.168	600
52.	Ran-Starol Sp. z o.o. – Katowice	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	(265)	3.353	452
53.	Ran-Ole-Par Sp. z o.o. – Łódź	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	(113)	778	86
54.	Ran-Akant Sp. z o.o. – Lublin	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	(162)	574	18
55.	Ran-Petromex Sp. z o.o. – Opole	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	(297)	228	53
56.	Ran-Watt Sp. z o.o. – Toruń w likwidacji	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	**	**	**
57.	Ran-Mega Sp. z o.o. – Gliwice	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	51,00%	51,00%	*	*	*
58.	Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o. (NOM Sp. z o.o.)	Świadczenie usług telekomunikacyjnych	35,00%	35,00%	(31.139)	132.404	172.211
59.	Motell Sp. z o.o. – Morawica	Usługi gastronomiczno–hotelarskie	35,00%	35,00%	74	6.346	1.480
60.	Petro-Oil CZ s.r.o. – Brno Prikop (Czechy)	Produkcja, sprzedaż, usługi w zakresie przemysłu naftowego	49,00%	49,00%	(118)	699	331

b) Wykaz jednostek zależnych i stowarzyszonych nie objętych konsolidacją (ciąg dalszy)

Nazwa i siedziba	Przedmiot działalności	Udział w kapitale	Udział w całkowitej liczbie głosów	Wynik finansowy za 2002 rok	Przychody (ze sprzedaży i operacji finansowych) za 2002 rok	Suma bilansowa na 31 grudnia 2002
61. Ran-Biały Sp. z o.o. – Białystok	Skup, zbiórka olejów przepracowanych	46,70%	46,70%	2	512	107
62. Piast Sp. z o.o. – Kraków	Obrót paliwami	40,00%	40,00%	155	63.770	15.289
63. Petro-Pak S.A. – Mielec	Działalność produkcyjno-handlowo-usługowa	20,00%	20,00%	(4)	-	92
64. RAF-Uniwersal Sp. z o.o. – Jedlicze	Działalność usługowo-handlowa	20,00%	20,00%	43	1.772	229
Razem						

* Brak danych finansowych na dzień 31 grudnia 2002 roku

** Spółka w likwidacji/ upadłości

*** Spółka w 2002 roku nie prowadziła działalności gospodarczej

Z uwagi na nieistotność wielkości wykazywanych w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek oraz wszystkich w/w jednostek ogółem odstąpiono od konsolidacji powyższych jednostek, za wyjątkiem spółki NOM, która nie została objęta konsolidacją z przyczyn opisanych w Nocie 46e.

C. Format oraz ogólne zasady sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości („PSR") określonymi znowelizowaną ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity - Dz. U. Nr 76, poz. 694, 2002 rok „ Znowelizowana ustawa o rachunkowości") oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 139, poz. 1569 z późniejszymi zmianami, „Rozporządzenie") i obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2002 roku do 31 grudnia 2002 roku, a skonsolidowane porównywalne dane finansowe obejmują: w zakresie bilansu oraz not objaśniających do bilansu dane na dzień 31 grudnia 2001 roku, w zakresie rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych oraz not objaśniających dane za okres od 1 stycznia 2001 roku do 31 grudnia 2001 roku.

Znowelizowana ustawa o rachunkowości obowiązuje od 1 stycznia 2002 roku. W celu zapewnienia porównywalności z danymi zamieszczonymi w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, dane finansowe opublikowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2001 zostały przekształcone.

Przekształcenie danych finansowych opublikowanych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych za rok 2001 polegało na zastosowaniu do nich rozwiązań, w tym również rozwiązań w zakresie prezentacji sprawozdań finansowych, znowelizowanej ustawy o rachunkowości z efektem wstecznym od 1 stycznia 2001 roku. Zmiany zasad rachunkowości wprowadzone nowelizacją ustawy o rachunkowości wykazano poprzez korektę poszczególnych pozycji sprawozdań finansowych za rok 2001 w kwocie dotyczącej danego okresu. Efekt zmian zasad rachunkowości dotyczący roku 2000 i lat wcześniejszych wykazano jako korekta w pozycji „niepodzielony wynik lat ubiegłych". W Nocie 63 przedstawiono opis oraz liczbowe określenie wpływu zmian zasad rachunkowości wynikających z zastosowania znowelizowanej ustawy o rachunkowości, które istotnie wpłynęły na wynik finansowy i kapitały własne Spółki i Grupy Kapitałowej.

Zasady rachunkowości stosowane przez Grupę Kapitałową w roku 2001 przedstawione zostały w opublikowanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2001. W punkcie D wprowadzenia przedstawiono zasady rachunkowości przyjęte dla sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się w roku 2002 oraz dla danych porównywalnych dotyczących roku 2001.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę i jednostki Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności, przez Spółkę i istotne jednostki Grupy Kapitałowej.

Opinie do skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy za lata 2002 i 2001 podmiotów uprawnionych do badania nie zawierały zastrzeżeń.

D. Podstawowe zasady i metody rachunkowości przyjęte w Grupie Kapitałowej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z konwencją kosztu historycznego, która została zmodyfikowana w przypadku:

- środków trwałych (Nota 3),
- instrumentów finansowych (Nota 10 i Nota 46).

Poniżej przedstawiono zasady rachunkowości stosowane w Grupie.

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Stawki amortyzacji wynikające z przepisów podatkowych są przyjmowane tylko wtedy, gdy odpowiadają szacowanemu okresowi ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych i prawnych. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji jest okresowo weryfikowana, nie rzadziej niż na koniec roku obrotowego, a ewentualna korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest w okresach następnych. Typowe stawki amortyzacji stosowane dla wartości niematerialnych i prawnych wynoszą:

Nabyte koncesje, licencje, prawa do patentów i podobne wartości	7- 50%
Nabyte oprogramowanie komputerowe	10- 50%

Koszty badań i rozwoju

Wydatki na prace badawcze są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. Koszty zakończonych prac rozwojowych prowadzonych na własne potrzeby, poniesione przed podjęciem produkcji lub zastosowaniem technologii, zalicza się do wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli:

- produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone,
- techniczna przydatność produktu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie jednostka podjęła decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii,
- koszty zakończonych prac rozwojowych zostaną pokryte – według przewidywań – przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii.

Okres dokonywania odpisów kosztów prac rozwojowych nie przekracza 5 lat.

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi różnicę między ceną nabycia określonej jednostki lub zorganizowanej jej części a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów netto. Jeżeli cena nabycia jednostki lub zorganizowanej jej części jest niższa od wartości godziwej przejętych aktywów netto, to różnica stanowi ujemną wartość firmy.

Nadwyżka ceny przejęcia nad wartością godziwą aktywów netto spółki przejętej wykazywana jest w aktywach spółki, na którą przeszedł majątek połączonych spółek lub spółki powstałej w wyniku połączenia, jako wartość firmy.

Od wartości firmy dokonuje się odpisów amortyzacyjnych w okresie nie dłuższym niż 5 lat. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową i zalicza się je do pozostałych kosztów operacyjnych. Z zastrzeżeniem akapitu poniżej, nadwyżkę wartości godziwej aktywów netto spółki przejętej nad ceną przejęcia, czyli ujemną wartość firmy, do wysokości nie przekraczającej wartości godziwej nabytych aktywów trwałych, z wyłączeniem długoterminowych aktywów finansowych notowanych na regulowanych rynkach, zalicza się do rozliczeń międzyokresowych przychodów przez okres będący średnią ważoną okresu ekonomicznej użyteczności nabytych i podlegających amortyzacji aktywów. Ujemna wartość firmy w wysokości przekraczającej wartość godziwą aktywów trwałych, z wyłączeniem długoterminowych aktywów finansowych notowanych na regulowanych rynkach, zalicza się do przychodów na dzień połączenia.

Ujemną wartość firmy odpisuje się w pozostałe przychody operacyjne do wysokości, w jakiej dotyczy oszacowanych w sposób wiarygodny przyszłych strat i kosztów, ustalonych przez spółkę przejmującą na dzień połączenia, nie stanowiących jednak zobowiązania. Odpis ten następuje w tym okresie sprawozdawczym, w którym straty i koszty wpływają na wynik finansowy. Jeżeli straty i koszty te nie zostały poniesione w uprzednio przewidywanych okresach sprawozdawczych, to dotyczącą ich ujemną wartość firmy odpisuje się w sposób określony w akapicie powyżej.

Środki trwałe

Środki trwałe, z wyłączeniem gruntów oraz nieruchomości traktowanych jako inwestycje, są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia z uwzględnieniem przeszacowań i pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W momencie sprzedaży bądź likwidacji środka trwałego, jego cena nabycia bądź koszt wytworzenia oraz dotychczasowe umorzenie podlegają wyksięgowaniu i ewentualny zysk bądź strata na ich sprzedaży bądź likwidacji jest wykazywana w rachunku zysków i strat. Grunty wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Koszty poniesione po wprowadzeniu środka trwałego do użytkowania, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione. Jeżeli możliwe jest wykazanie, że koszty te spowodowały zwiększenie oczekiwanych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu posiadania danego środka trwałego ponad korzyści przyjmowane pierwotnie, to w takim przypadku zwiększają one wartość początkową środka trwałego.

Środki trwałe są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Stawki amortyzacji wynikające z przepisów podatkowych są przyjmowane tylko wtedy, gdy odpowiadają szacowanemu okresowi ekonomicznej użyteczności wartości środka trwałego. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji jest okresowo weryfikowana, powodując odpowiednią korektę dokonywanych w następnych latach odpisów amortyzacyjnych.

Typowe stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych są następujące:

Budynki i budowle	1,5- 10%
Urządzenia techniczne i maszyny	4- 30%
Środki transportu	6- 20%
Pozostałe środki trwałe	8,5- 25%

Składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania nie przekraczającym jednego roku oraz o wartości początkowej nie przekraczającej 3,5 tysiąca złotych są jednorazowo odpisywane w ciężar kosztów w momencie przekazania ich do użytkowania.

Odpis z tytułu trwałej utraty majątku trwałego, który uprzednio podlegał aktualizacji wyceny pomniejsza kapitał z aktualizacji do wysokości tej części kapitału, która dotyczy danego składnika majątku trwałego, a w przypadku gdy odpis przewyższa ten kapitał, różnica zaliczana jest w koszty okresu sprawozdawczego, w którym dokonano odpisu.

Nabyte odpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz nabyte prawa do spółdzielczych lokali mieszkalnych i użytkowych ewidencjonowane są jako środki trwałe i amortyzowane zgodnie z ekonomicznym okresem użytkowania.
Grupa nie rozpoznaje prawa wieczystego użytkowania gruntu otrzymanego na mocy decyzji administracyjnej w poprzednich latach ze względu na fakt, iż koszt historyczny tego prawa nie może być wiarygodnie ustalony.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W ramach środków trwałych w budowie wykazywane są również materiały inwestycyjne. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania ich do użytkowania.

Leasing finansowy

Aktywa użytkowane na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub podobnej spełniające odpowiednie kryteria znowelizowanej ustawy o rachunkowości zaliczane są do aktywów trwałych i wykazywane w kwocie niższej z dwóch: wartości godziwej przedmiotu leasingu na początku obowiązywania umowy leasingowej i wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Aktywa oddane do użytkowania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub podobnej spełniające odpowiednie kryteria znowelizowanej ustawy o rachunkowości zaliczane są do należności długoterminowych i wykazywane w kwocie równej wartości netto inwestycji leasingowej.

Inwestycje w nieruchomości

Inwestycje w nieruchomości mogą obejmować inwestycje w grunty oraz budynki i budowle, nabyte w celu osiągania przychodu z czynszów dzierżawnych bądź z tytułu wzrostu wartości nieruchomości. Nieruchomości użytkowane dla osiągania powyższych korzyści ekonomicznych lecz nie nabyte w tym celu są wykazywane jako środki trwałe. Inwestycje w nieruchomości wyceniane są według wartości godziwej.

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

Udziały w jednostkach podporządkowanych wykazywane są w jednostkowym sprawozdaniu finansowym według ceny nabycia z uwzględnieniem ewentualnego odpisu z tytułu trwałej utraty wartości. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym istotne jednostki podporządkowane są konsolidowane.

Wartość firmy jednostek podporządkowanych dla jednostek zależnych ustala się jako nadwyżkę wartości nabycia udziałów w jednostce zależnej nad odpowiadającą jej częścią aktywów netto jednostki zależnej według ich wartości godziwej na dzień rozpoczęcia sprawowania kontroli. Wartość firmy jednostek podporządkowanych dla jednostek stowarzyszonych ustala się jako nadwyżkę wartości nabycia udziałów w jednostce stowarzyszonej nad wartością udziału w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej na dzień rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu. Wartość firmy z konsolidacji jest odpisywana w rachunek zysków i strat liniowo przez okres nie dłuższy niż 5 lat.

Ujemną wartość firmy jednostek podporządkowanych dla jednostek zależnych ustala się jako nadwyżkę odpowiedniej części aktywów netto jednostki zależnej według ich wartości godziwej na dzień rozpoczęcia sprawowania kontroli nad wartością nabycia udziałów w jednostce zależnej. Ujemną wartość firmy jednostek podporządkowanych dla jednostek stowarzyszonych ustala się jako nadwyżkę wartości udziału w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej na dzień rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu nad wartością nabycia udziałów w jednostce stowarzyszonej. Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych odpisywana jest w okresie będącym średnią ważoną okresu ekonomicznej użyteczności nabytych i podlegających amortyzacji aktywów.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy aktualizujące wycenę do poziomu ceny sprzedaży netto. Poszczególne grupy zapasów wyceniane są metodą średniej ważonej w następujący sposób:

Materiały:	Cena nabycia
Półprodukty i produkty w toku:	Koszt wytworzenia
Produkty gotowe:	Koszt wytworzenia
Towary:	Cena nabycia

Do kosztów pośrednich zaliczanych do kosztu wytworzenia zalicza się m.in. tę część stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Za cenę sprzedaży netto składnika zapasów przyjmuje się możliwą do uzyskania na dzień bilansowy cenę jego sprzedaży, bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszoną o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia oraz koszty związane z przystosowaniem tego składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Zapasy, które utraciły swoją przydatność ekonomiczną są spisywane w ciężar kosztów.

Należności

Należności są wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizujące należności dokonywane są na podstawie analizy ściągalności należności od poszczególnych dłużników lub w następstwie likwidacji lub ogłoszenia upadłości dłużników.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, ich wartość zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, środki pieniężne w drodze i inne aktywa pieniężne. Środki pieniężne obejmują aktywa w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych, dewiz i wyceniane są według wartości nominalnej.

Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów

Do czynnych rozliczeń międzyokresowych zaliczane są koszty dotyczące okresów późniejszych niż te, w których je poniesiono, m.in. koszty akcyzy (dotyczącej zapasu nie sprzedanych produktów), koszty zużycia katalizatorów, koszty ubezpieczania, koszty związane z umowami patronackimi i koszty dzierżawy.

Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe ujmowane i wyceniane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych („rozporządzenie w sprawie instrumentów finansowych").

Instrumenty finansowe dzielone są na następujące kategorie:

a) Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
b) Pożyczki udzielone i należności własne,
c) Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności,
d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Do instrumentów finansowych zalicza się również instrumenty pochodne i wbudowane instrumenty pochodne.

Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych albo krótkiego czasu trwania nabytego instrumentu, a także inne aktywa finansowe, bez względu na zamiary, jakimi kierowano się przy zawieraniu kontraktu, jeżeli stanowią one składnik portfela podobnych aktywów finansowych, co do którego jest duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści ekonomicznych.

Do aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się pochodne instrumenty finansowe, z wyjątkiem przypadku, gdy jednostka uznaje zawarte kontrakty za instrumenty zabezpieczające.

Do pożyczek udzielonych i należności własnych zalicza się, niezależnie od terminu ich wymagalności (zapłaty), aktywa finansowe powstałe na skutek wydania bezpośrednio drugiej stronie kontraktu środków pieniężnych, pod warunkiem że zawarty kontrakt spełnia wymagania określone w odpowiednich zapisach znowelizowanej ustawy o rachunkowości.

Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności zalicza się niezakwalifikowane do pożyczek udzielonych i należności własnych aktywa finansowe, dla których zawarte kontrakty ustalają termin wymagalności spłaty wartości nominalnej oraz określają prawo do otrzymania w ustalonych terminach korzyści ekonomicznych, na przykład oprocentowania, w stałej lub możliwej do ustalenia kwocie, pod warunkiem że jednostka zamierza i może utrzymać te aktywa do czasu, gdy staną się one wymagalne.

Pozostałe aktywa finansowe, niespełniające warunków zaliczenia do kategorii wymienionych w punktach od a) do c) powyżej zalicza się do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Aktywa finansowe wycenia się według wartości godziwej (bez jej pomniejszania o koszty transakcji, jakie jednostka poniosłaby zbywając te aktywa) z wyjątkiem:

a) pożyczek udzielonych i należności własnych, których jednostka nie przeznacza do sprzedaży,
b) aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności,
c) składników aktywów finansowych, dla których nie istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa nie może być ustalona w inny wiarygodny sposób,
d) składników aktywów finansowych objętych zabezpieczeniem.

Aktywa finansowe, do których nie stosuje się wyceny wg wartości godziwej, wycenia się następująco:

- pożyczki udzielone i należności własne, z wyjątkiem przeznaczonych do obrotu – w wysokości skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej, niezależnie od tego czy jednostka zamierza utrzymać je do terminu wymagalności czy też nie,
- aktywa finansowe, dla których jest ustalony termin wymagalności – w wysokości skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej,
- aktywa finansowe, dla których nie jest ustalony termin wymagalności - w cenie nabycia.

Zobowiązania finansowe wycenia się w wysokości skorygowanej ceny nabycia, z wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu oraz instrumentów pochodnych o charakterze zobowiązań, które wycenia się w wartości godziwej.

Instrumenty pochodne i wbudowane instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne występujące w Grupie nie są zazwyczaj określone jako instrumenty zabezpieczające i są klasyfikowane jako aktywa obrotowe i wykazywane w wartości godziwej, z uwzględnieniem zmian wartości godziwej w rachunku zysków i strat. Do instrumentów pochodnych zalicza się w szczególności transakcje terminowe, takie jak kontrakty forward lub futures, opcje oraz kontrakty swap.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicje instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są określone jako instrumenty zabezpieczające.

Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do rejestru handlowego.

Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitałów własnych Spółki.

Kapitał zapasowy tworzony jest z podziału zysku, przeniesienia z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny oraz emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Kapitały własne powstałe z zamiany dłużnych papierów wartościowych, zobowiązań i pożyczek na akcje wykazuje się w wartości nominalnej tych papierów wartościowych, zobowiązań i pożyczek, po uwzględnieniu nie zamortyzowanego dyskonta lub premii, odsetek naliczonych i nie zapłaconych do dnia zamiany, które nie będą wypłacone, nie zrealizowanych różnic kursowych oraz skapitalizowanych kosztów emisji.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowego majątku trwałego powstał jako skutek aktualizacji wyceny majątku trwałego na dzień 1 stycznia 1995 roku. W przypadku zbycia lub likwidacji składnika majątku odpowiednia część kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny jest przenoszona na kapitał zapasowy.

Ponadto na kapitał ten odnosi się różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób.

Odpis z tytułu trwałej utraty majątku trwałego, który uprzednio podlegał aktualizacji wyceny pomniejsza kapitał z aktualizacji do wysokości części kapitału, która dotyczy tego składnika majątku trwałego, a w przypadku gdy odpis przewyższa ten kapitał różnica zaliczana jest w koszty okresu sprawozdawczego, w którym dokonano odpisu.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał zapasowy do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostałą ich część zalicza się do kosztów finansowych.

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy tworzone są na:

1) pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności na straty z transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń, operacji kredytowych, skutków toczącego się postępowania sądowego,
2) przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Spółka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy, a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość tych przyszłych zobowiązań.

Rezerwy, o których mowa powyżej, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych lub strat nadzwyczajnych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, zmniejsza rezerwę.

Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania, pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych po przepracowaniu określonej liczby lat oraz do odpraw emerytalnych/rentowych w momencie przechodzenia na emeryturę/rentę. Wysokość nagrody uzależniona jest od stażu pracy i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Pracownicy otrzymują również jednorazowe wypłaty z tytułu przejścia na emeryturę. Odprawy rentowe przysługują pracownikom, którzy nabyli trwałą niezdolność do pracy. Wielkość wypłat zależy od stażu pracy oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Spółka uznaje koszty z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych na bazie memoriałowej w oparciu o niezależne obliczenia aktuarialne. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o rachunkowości rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne prezentowana jest w bilansie w grupie „Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania" w pozycji „Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne".

Koszty programu motywacyjnego

Obligacje zamienne na akcje wyemitowane w ramach programu motywacyjnego są rozpoznawane w momencie przyznania osobom uprawnionym opcji zakupu obligacji zamiennych. Wartość godziwa przyznanych opcji na dzień bilansowy jest wykazywana jako koszt wynagrodzeń i zobowiązania krótkoterminowe. Wartość godziwa podlega oszacowaniu na podstawie estymacji historycznej zmienności notowań akcji i modelu Blacka – Scholes'a.

Koszty związane z wymogami ochrony środowiska

Rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania związane z wymogami ochrony środowiska są tworzone w przypadku istnienia wymogów prawnych lub istniejącej polityki dotyczących eliminacji skutków zanieczyszczenia środowiska bądź szkodliwych materiałów, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Kredyty i pożyczki

Koszty kredytów i pożyczek otrzymanych zasadniczo są rozpoznawane w momencie ich poniesienia. Koszty kredytów i pożyczek podlegają kapitalizacji wyłącznie w sytuacji, gdy bezpośrednio dotyczą przejęcia, budowy lub produkcji określonego składnika aktywów. Koszty kredytów i pożyczek podlegają kapitalizacji do momentu, gdy składnik aktywów osiągnie gotowość do przewidzianego zastosowania. W przypadku gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość możliwą do odzyskania, wartość bilansową pomniejsza się o odpis z tytułu trwałej utraty wartości.

Pożyczki są początkowo ujmowane w wysokości otrzymanych wpływów, pomniejszonych o koszty transakcyjne. Następnie wykazywane są po zamortyzowanej cenie nabycia posługując się metodą efektywnej stopy procentowej. Różnica pomiędzy wpływami netto, a wartością wykupu jest wykazywana w zysku lub w stracie netto w okresie trwania pożyczki.

Wycena transakcji w walutach obcych

Na dzień bilansowy wycenia się wyrażone w walutach obcych:

- składniki aktywów (z wyłączeniem udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenionych metodą praw własności) - po kursie kupna stosowanym w tym dniu przez bank podstawowy, z którego usług korzysta jednostka, nie wyższym jednak od kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień,
- składniki pasywów - po kursie sprzedaży stosowanym w tym dniu przez bank podstawowy, z którego usług korzysta jednostka, nie niższym jednak od kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

Różnice kursowe dotyczące inwestycji długoterminowych wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny, zwiększają kapitał z aktualizacji wyceny. Obniżenie wartości inwestycji uprzednio przeszacowanej do wysokości kwoty, o którą podwyższono z tego tytułu kapitał z aktualizacji wyceny, jeżeli kwota różnicy z przeszacowania nie była do dnia wyceny rozliczona, zmniejsza ten kapitał . W pozostałych przypadkach skutki obniżenia wartości inwestycji zalicza się do kosztów finansowych. Wzrost wartości danej inwestycji bezpośrednio wiążący się z uprzednim obniżeniem jej wartości, zaliczonym do kosztów finansowych, ujmuje się do wysokości tych kosztów jako przychody finansowe.

Różnice kursowe dotyczące pozostałych aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych, a w uzasadnionych przypadkach - do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych

Sprzedaż

Przychody ze sprzedaży obejmują należne lub uzyskane kwoty ze sprzedaży, w tym podatek akcyzowy, pomniejszone o podatek od towarów i usług (VAT). Przychody ze sprzedaży są rozpoznawane w sytuacji, gdy zachodzi prawdopodobieństwo, iż Spółka otrzyma korzyści ekonomiczne wynikające z transakcji oraz gdy kwota tych przychodów może zostać oszacowana w sposób wiarygodny.

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów są rozpoznawane w momencie ich dostawy, a co za tym idzie, transferu ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności do towarów lub produktów. Przychody ze świadczenia usług są rozpoznawane proporcjonalnie do stopnia zakończenia usługi pod warunkiem, iż jest możliwe jego wiarygodne oszacowanie. Jeżeli nie można wiarygodnie ustalić efektów transakcji związanej ze świadczeniem usług, przychody ze świadczenia usług są rozpoznawane tylko do wysokości poniesionych kosztów z tego tytułu.

Koszty operacyjne

Koszty operacyjne są ujmowane w okresie, którego dotyczą. Ewidencja kosztów prowadzona jest w układzie rodzajowym oraz w układzie kalkulacyjnym. Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmuje koszty bezpośrednio z nimi związane wraz z uzasadnioną częścią kosztów pośrednich. Koszty ogólnego zarządu są to koszty działania jednostek Grupy Kapitałowej jako całości oraz zarządzania nimi. Koszty sprzedaży są to koszty związane ze sprzedażą produktów i towarów i obejmują, w szczególności, podatek akcyzowy związany ze sprzedażą produktów Grupy Kapitałowej.

Dywidendy

Należne dywidendy zalicza się do przychodów finansowych na dzień podjęcia przez właściwy organ spółki uchwały o podziale zysku, chyba że w uchwale określono inny dzień prawa do dywidendy.

Wynik finansowy netto

Na wynik finansowy netto składają się:

- wynik działalności operacyjnej, w tym z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych,
- wynik operacji finansowych,
- wynik operacji nadzwyczajnych,
- obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego, którego podatnikiem jest jednostka, i płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów.

Wynik działalności operacyjnej stanowi różnicę między przychodami netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, z uwzględnieniem dotacji, opustów, rabatów i innych zwiększeń lub zmniejszeń, bez podatku od towarów i usług, oraz pozostałymi przychodami operacyjnymi a wartością sprzedanych produktów, towarów i materiałów wycenionych w kosztach wytworzenia albo cenach nabycia, albo zakupu, powiększoną o całość poniesionych od początku roku obrotowego kosztów ogólnych zarządu, sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Wynik operacji finansowych stanowi różnicę między przychodami finansowymi, w szczególności z tytułu dywidend (udziałów w zyskach), odsetek, zysków ze zbycia inwestycji, aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżki dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi, a kosztami finansowymi, w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wynik zdarzeń nadzwyczajnych stanowi różnicę między zyskami nadzwyczajnymi a stratami nadzwyczajnymi.

Opodatkowanie

Bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych są obliczane zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową, jednostki Grupy Kapitałowej tworzą rezerwę i ustalają aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego są podatnikiem.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku, w którym przewidywane jest powstanie obowiązku podatkowego.

Rezerwę i aktywa kompensuje się, jeżeli istnieje tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględnienia przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym odnosi się również na kapitał własny.

Utrata wartości aktywów

Trwała utrata wartości zachodzi wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, że kontrolowany przez Spółkę składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości w znaczącej części lub w całości przewidywanych korzyści ekonomicznych. Uzasadnia to dokonanie odpisu aktualizującego doprowadzającego wartość składnika aktywów wynikającą z ksiąg rachunkowych do ceny sprzedaży netto, a w przypadku jej braku - do ustalonej w inny sposób wartości godziwej.

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych dokonane w związku z utratą ich wartości oraz wynikające z wyceny według cen sprzedaży netto zamiast według cen nabycia, albo zakupu, albo kosztów wytworzenia zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów wytworzenia sprzedanych produktów lub kosztów sprzedaży.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość aktywów, w tym również odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość danego składnika aktywów i podlega zaliczeniu odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.

Zobowiązania i należności warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się obowiązek wykonania świadczeń, którego powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Zobowiązania warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.
Należności warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się informację o należności warunkowej, jeżeli wpływ środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest prawdopodobny.

Transakcje z jednostkami powiązanymi

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o rachunkowości obroty oraz rozrachunki pomiędzy jednostkami powiązanymi, którymi są: jednostka dominująca lub znaczący inwestor, jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone są prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Jednostkami powiązanymi w przypadku Grupy Kapitałowej są wszystkie jednostki bezpośrednio i pośrednio stowarzyszone i jednostki bezpośrednio i pośrednio zależne nie objęte konsolidacją.

Ulga inwestycyjna

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 stycznia 1994 roku w sprawie odliczeń od dochodów wydatków inwestycyjnych oraz obniżek podatku dochodowego („Rozporządzenie w Sprawie Wydatków Inwestycyjnych") oraz art.18a Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych obowiązującym do 31 grudnia 1999 roku i art. 3.1 Ustawy z 20 listopada 1999 roku o Zmianie Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych obowiązującym od 1 stycznia 2000 roku, Spółki Grupy skorzystały w okresie 1997 – 2002 z prawa do ulg inwestycyjnych. Środki trwałe objęte ulgą są amortyzowane dla celów księgowych na zasadach ogólnych według stawek amortyzacyjnych stosowanych dla poszczególnych środków trwałych. Objęcie nakładów inwestycyjnych ulgą inwestycyjną ewidencjonowane jest pozabilansowo i uwzględniane jedynie w rozliczeniu dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym bieżącym oraz w kalkulacji rezerwy na odroczony podatek dochodowy.

Szacunki Zarządu Jednostki Dominującej

Sporządzenie skonsolidowanych sprawozdań finansowych wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania pewnych szacunków i założeń, które znajdują odzwierciedlenie w tych sprawozdaniach oraz w notach objaśniających do tych sprawozdań. Rzeczywiste wyniki mogą się różnić od wyników tych szacunków. Szacunki te dotyczą między innymi utworzonych rezerw, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych stawek

amortyzacyjnych. W 2001 roku Grupa zmieniła szacunek przyszłych kosztów związanych z rekultywacją, szerzej opisany w Nocie 21D.

E. Podstawowe pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeliczone na EURO wraz ze wskazaniem kursów wymiany złotego

	rok 2002
Kurs średni NBP na koniec okresu	4,0202
Średnia arytmetyczna kursów (ostatni dzień miesiąca)	3,8697
Najwyższy kurs w okresie (ostatni dzień miesiąca)	3,5910
Najniższy kurs w okresie (ostatni dzień miesiąca)	4,0810

WYBRANE DANE FINANSOWE	**w tys. zł**	**w tys. EURO**	**w tys. zł**	**w tys. EURO**
	narastająco za okres 01.01.2002 - 31.12.2002		**narastająco za okres: 01.01.2001 - 31.12.2001**	
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	26.328.379	6.803.726	25.872.333	6.685.876
II. Zysk (strata) na działalności operacyjnej	758.613	196.039	658.575	170.188
III. Zysk (strata) brutto	772.432	199.610	496.205	128.228
IV. Zysk (strata) netto	479.335	123.869	365.866	94.546
V. Aktywa (stan na dzień bilansowy)	14.783.526	3.677.311	14.109.041	3.509.537
VI. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania (stan na dzień bilansowy)	6.186.620	1.538.884	5.919.574	1.472.458
VII. Zobowiązania długoterminowe (stan na dzień bilansowy)	424.009	105.470	1.305.952	324.848
VIII. Zobowiązania krótkoterminowe (stan na dzień bilansowy)	4.807.099	1.195.736	3.734.775	929.002
IX. Kapitał własny (stan na dzień bilansowy)	7.927.014	1.971.796	7.501.139	1.865.862
X. Kapitał zakładowy (stan na dzień bilansowy)	525.221	130.645	525.221	130.645
XI. Liczba akcji (stan na dzień bilansowy)	420.177.137	420.177.137	420.177.137	420.177.137
XII. Zysk za 12 m-cy (strata) na jedną akcję zwykłą (zł/EUR)	1,14	0,29	0,87	0,23
XIII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) (stan j/w)	18,87	4,69	17,85	4,44
XIV. Przepływy netto z działalności operacyjnej	1.359.514	351.323	2.027.092	523.837
XV. Przepływy netto z działalności inwestycyjnej	(935.707)	(241.803)	(1.537.295)	(397.265)
XVI. Przepływy netto z działalności finansowej	(449.002)	(116.030)	(462.778)	(119.590)

Wybrane dane finansowe zostały przeliczone na EURO według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu ogłoszonego na dzień 31 grudnia 2002 roku – 4,0202 złotych/ EURO,
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych - według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu od 1 stycznia 2002 do 31 grudnia 2002 roku – 3,8697 złotych/ EURO.

F. Sprawozdania finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Z dniem 14 kwietnia 2003 roku Jednostka Dominująca sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok 2002 zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF"). W sprawozdaniu tym nie zostały uwzględnione korekty wynikające z efektów hiperinflacji, czego wymaga MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji". Polskie przedsiębiorstwa zobowiązane są do dokonywania przeszacowania wartości środków trwałych (wg wskaźników przeszacowania ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny dla poszczególnych grup środków trwałych) zgodnie z odpowiednimi rozporządzeniami Ministra Finansów. Spółka dokonała ostatniego przeszacowania środków trwałych na dzień 1 stycznia 1995 roku w celu odzwierciedlenia skutków inflacji. Wynik z przeszacowania jest księgowany w pozycji "Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny" i nie podlega podziałowi. MSR 29 "Sprawozdawczość w warunkach inflacji" wymaga aby wykazywane wartości aktywów i pasywów były wyrażone w cenach bieżących na koniec hiperinflacyjnego okresu sprawozdawczego i stanowiły podstawę do wyceny aktywów i pasywów w sprawozdaniach finansowych następnych okresów. Gospodarka polska do końca 1996 roku spełniała kryteria gospodarki hiperinflacyjnej, natomiast od 1997 roku nie spełniała tych kryteriów.
Przeszacowanie nie zostało dokonane zgodnie z wymogami MSR 29, ponieważ Spółka nie korzystała ze wskaźników ogólnego wzrostu cen oraz nie doprowadziła ich wartości do cen bieżących na dzień 31 grudnia 1996 roku. Grupa nie jest w stanie oszacować jaki wpływ na niniejsze sprawozdanie finansowe miałoby spełnienie wymogów MSR 29.
Przeszacowanie to nie zostało również dokonane zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 16 „Środki trwałe" (MSR 16), ponieważ sposób dokonania przeszacowania nie zapewnił, by przeszacowana wartość środków trwałych odpowiadała ich wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF było objęte badaniem przez biegłego rewidenta, który w opinii z badania zawarł zastrzeżenie dotyczące braku uwzględnienia w sprawozdaniu finansowym korekt wynikających z efektów hiperinflacji zgodnie z MSR 29 oraz zasad przeszacowania zgodnie z MSR 16.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości („PSR") i praktyką księgową stosowaną przez przedsiębiorstwa w Polsce, czego wymaga Znowelizowana ustawa o rachunkowości. Oprócz kwestii opisanej powyżej sprawozdanie niniejsze różni się w stosunku do sprawozdania finansowego sporządzonego według MSSF w następujących istotnych obszarach:

	Zysk netto za rok 2002	Zysk netto za rok 2001
	w milionach złotych	
Skonsolidowane wg PSR*	479	366
Wypłaty z zysku	-	(3)
Kapitalizacja kosztów finansowych pomniejszona o amortyzację	(25)	62
Amortyzacja wartości firmy CPN	(11)	(11)
Korekta MSSF odnośnie ujemnej wartości firmy	8	(17)
Podatek odroczony wynikający z powyższych korekt	(17)	(10)
Inne	(13)	(11)
	- - - - - -	- - - - - -
Skonsolidowane wg MSSF	421	376
	======	======

	Kapitał własny na 31 grudnia 2002	Kapitał własny na 31 grudnia 2001
Skonsolidowane wg PSR*	7.927	7.501
Kapitalizacja kosztów finansowych pomniejszona o amortyzację	526	551
Wartość firmy CPN, netto	72	83
Korekta MSSF odnośnie ujemnej wartości firmy	(71)	(79)
Podatek odroczony wynikający z powyższych korekt	(140)	(123)
Pozostałe	15	25
	---	---
Skonsolidowane wg MSSF	8.329	7.958
	=====	=====

* w związku ze zmianami PSR wprowadzonymi przez Znowelizowaną ustawę o rachunkowości od dnia 1 stycznia 2002 roku, dane finansowe wg PSR na dzień 31 grudnia 2002 roku sporządzone zostały zgodnie ze znowelizowanymi zasadami PSR; porównywalne dane za rok 2001 oraz na dzień 31 grudnia 2001 roku zostały przekształcone zgodnie ze znowelizowanymi zasadami PSR i różnią się od poprzednio opublikowanych.

a. Wypłata z zysku

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze Spółki mogą dokonać podziału z zysku na cele pracownicze, tj. wypłaty premii lub zasilenia funduszu socjalnego. Takie wypłaty są ujmowane w statutowych sprawozdaniach finansowych, podobnie jak wypłata dywidendy, poprzez zmianę w stanie kapitału własnego. W sprawozdaniach sporządzonych według MSSF takie wypłaty zostały zaklasyfikowane jako koszty operacyjne roku, w którym dokonano podziału zysku.

b. Kapitalizacja kosztów finansowych

Zgodnie z PSR, koszty finansowe są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia po pomniejszeniu o kwoty skapitalizowane w nakłady inwestycyjne, wynikające z zobowiązań specyficznie odnoszących się do określonych projektów inwestycyjnych. Koszty finansowe wynikające z ogólnego zadłużenia odnoszone są w całości w koszty. Koszty finansowe są kapitalizowane jako część kosztów odnoszących się do środków trwałych do dnia oddania do użytkowania gotowych środków trwałych i odnoszone są w koszty wraz z amortyzacją.
W sprawozdaniach finansowych sporządzonych wg MSSF, koszty finansowe podlegają kapitalizacji zgodnie z alternatywnym rozwiązaniem zawartym w MSR 23 „Koszty finansowe".

c. Wartość firmy wynikająca z zakupu akcji od byłych pracowników CPN

Akcje zakupione od pracowników CPN zostały wykazane dla celów MSSF według metody nabycia. W związku z tym rozpoznano wartość firmy w kwocie 107 milionów złotych wynikającą z zakupu 19,43% akcji CPN będących w posiadaniu jej pracowników.
Dla celów skonsolidowanych sprawozdań finansowych według PSR inkorporacja CPN, w tym również nabycie udziałów akcjonariuszy mniejszościowych, zostało wykazane według metody łączenia udziałów.

d. Korekta MSSF odnośnie ujemnej wartości firmy

Zgodnie z PSR przed wejściem w życie Znowelizowanej ustawy o rachunkowości Spółka rozliczała w przychody ujemną wartość firmy z konsolidacji w okresie 2 do 5 lat. W sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSSF, ujemna wartość firmy jest odpisywana w okresie będącym średnią ważoną okresu ekonomicznej użyteczności nabytych i podlegających amortyzacji aktywów.

e. Zmiana szacunków

Zgodnie ze Znowelizowaną ustawą o rachunkowości obowiązującą od 1 stycznia 2002 roku, zmiany wynikające z nowelizacji odnoszące się do ubiegłych okresów sprawozdawczych, zostały ujęte jako korekta bilansu otwarcia zysków i strat z lat ubiegłych. Zmiany szacunków dotyczą głównie zmian kursów walutowych zastosowanych do przeszacowania aktywów i pasywów na dzień bilansowy. Zgodnie z MSSF zmiany

szacunków obciążają odpowiednie koszty i przychody okresu, w którym dokonano zmiany. Całkowity wpływ tej zmiany na zysk netto za rok 2002 wynosi 11 milionów złotych.

f. Podatek odroczony

W związku z koniecznością dokonania odpowiednich korekt związanych z powyżej zaprezentowanymi różnicami pomiędzy PSR, a MSSF korekty te stanowiłyby podstawę do naliczenia podatku odroczonego.

g. Przychody ze sprzedaży wg MSSF

Zgodnie z PSR przychody ze sprzedaży oraz koszty sprzedaży obejmują kwoty podatku akcyzowego, naliczonego przez Spółkę oraz inne podmioty Grupy od wyrobów objętych podatkiem akcyzowym oraz zawartego w zrealizowanych przychodach.
Dla celów sprawozdań finansowych sporządzonych według MSSF, kwoty podatku akcyzowego, zostały wyeliminowane z przychodów oraz kosztów sprzedaży w wysokości 9.426 oraz 8.841 milionów złotych odpowiednio w latach zakończonych 31 grudnia 2002 roku i 31 grudnia 2001 roku.

h. Zakres sprawozdania finansowego

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzane według zasad PSR oraz MSSF mogą się różnić w istotnym stopniu. Zakres informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami PSR jest różny od zakresu przewidzianego wymogami MSSF.

Nota 41. Sposób obliczenia zysku i rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą za lata zakończone 31 grudnia 2002 oraz 31 grudnia 2001.

		2002	2001
Zysk netto za 12 miesięcy (w złotych)	(A)	479.335.282,46	365.866.427.26
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	(B)	420.177.137	420.177.137
Zysk na jedną akcję zwykłą (w złotych)	(A/B)	1,14	0,87
Średnia ważona przewidywana liczba akcji zwykłych	(C)	-	-
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w złotych)	(A/C)	-	-

Grupa obliczyła zysk i rozwodniony zysk na jedną akcję zgodnie z zasadami MSSF

Nota 42. Proponowany podział zysku Spółki za rok 2002 i podział zysku Spółki oraz jednostek zależnych i stowarzyszonych objętych konsolidacją za rok 2001

a) Proponowany podział zysku Spółki za rok 2002 oraz niepodzielonego zysku z lat ubiegłych i podział zysku za rok 2001

Proponowany podział zysku i niepodzielonego zysku z lat ubiegłych	
Dywidenda (9 groszy na 1 akcję)	37.815.942,33
Kapitał zapasowy	420.346.460,50

Razem	458.162.402,83
	==========

Zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Jednostki Dominującej zysk za rok 2001 podzielono w następujący sposób:

Dywidenda (12 groszy na 1 akcję)	50.421.256,44
Kapitał zapasowy	197.605.162,56

Razem	248.026.419,00
	==========

b) Podział zysku za rok 2001 jednostek zależnych i stowarzyszonych objętych konsolidacją

	ORLEN KolTrans Sp. z o.o.	ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o.	ORLEN GAZ Sp. z o.o.	ORLEN Medica Sp. z o.o.	ORLEN Budonaft Sp. z o.o.	ORLEN Polimer Sp. z o.o.	ORLEN Powiernik Sp. z o.o.	ORLEN Transport Szczecin Sp. z o.o.	ORLEN Transport Kraków Sp. z o.o.	ORLEN Transport Płock Sp. z o.o.	ORLEN Transport Lublin Sp. z o.o.
Podział zysku/ pokrycie straty											
Nagrody dla pracowników	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZUS i Fundusz Pracy od nagród	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał rezerwowy	794	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał zapasowy (odpis/ pokrycie straty)	-	308	6.989	197	(2.068)	1.127	30	808	207	168	1.299
Dywidendy	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Zasilenie ZFŚS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta odpisu na kapitał zapasowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pokrycie strat bilansowych z lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wynik nie podzielony	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Razem zysk (strata) za rok 2001	794	308	6.989	197	(2.068)	1.127	30	808	207	168	1.299
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

b) Podział zysku za rok 2001 jednostek zależnych i stowarzyszonych objętych konsolidacją (ciąg dalszy)

	ORLEN Transport Nowa Sól Sp. z o.o.	Zakład Budowy Aparatury Sp. z o.o.	ORLEN Transport Poznań Sp. z o.o.	ORLEN Transport Słupsk Sp. z o.o.	ORLEN Transport Warszawa Sp. z o.o.	Petrotel Sp. z o.o.	ORLEN Transport Olsztyn Sp. z o.o.	Petrogaz Łapy Sp. z o.o..	ORLEN Transport Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o.	ORLEN PetroProfit Sp. z o.o.	ORLEN Wodkan Sp. z o.o.
Podział zysku/pokrycie straty											
Nagrody dla pracowników	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZUS i Fundusz Pracy od nagród	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał rezerwowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał zapasowy (odpis/pokrycie straty)	3.240	(1.142)	1.612	1.478	740	2.986	355	-	798	(3.138)	278
Dywidendy	-	-	-	-	-	328	-	-	-	-	-
Zasilenie ZFŚS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta odpisu na kapitał zapasowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pokrycie strat bilansowych z lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-	133	-	-
Wynik nie podzielony	-	-	-	-	-	-	-	(921)	-	-	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Razem zysk (strata) za rok 2001	3.240	(1.142)	1.612	1.478	740	3.314	355	(921)	931	(3.138)	278
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

b) Podział zysku za rok 2001 jednostek zależnych i stowarzyszonych objętych konsolidacją (ciąg dalszy)

	Rafineria Trzebinia S.A.	ORLEN Oil Sp. z o.o.	Rafineria Nafty Jedlicze S.A.	Anwil S.A.	Inowrocławskie Kopalnie Soli „Solino" S.A.	ORLEN Mechanika Sp. z o.o.	ORLEN Petro-Tank Sp. z o.o.	ORLEN Automatyka Sp. z o.o.	ORLEN PetroZachód Sp. z o.o.	ORLEN PetrogazWrocław Sp. z o.o.
Podział zysku/pokrycie straty										
Nagrody dla pracowników	-	-	-	-		-	-	-	-	-
ZUS i Fundusz Pracy od nagród	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Kapitał rezerwowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał zapasowy (odpis/pokrycie straty)	2.976	253	11.096	20.025	4.180	172	6.684	-	292	-
Dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	480	-	-
Zasilenie ZFŚS	-	-	-	-	350	-	-	-	-	-
Korekta odpisu na kapitał zapasowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pokrycie strat bilansowych z lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	1.743	-	-
Wynik nie podzielony	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(249)
	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -
Razem zysk (strata) za rok 2001	2.976	253	11.096	20.025	4.530	172	6.684	2.223	292	(249)
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

b) Podział zysku za rok 2001 jednostek zależnych i stowarzyszonych objętych konsolidacją (ciąg dalszy)

	ORLEN Remont Sp. z o.o.	Petrolot Sp. z o.o.	ORLEN Eltech Sp. z o.o.	ORLEN Projekt Sp. z o.o.	ORLEN EnergoRem Sp. z o.o.	ORLEN Wir Sp. z o.o.	Naftoport Sp. z o.o.	Flexpol Sp. z o.o.	Chemiepetrol GmbH
Podział zysku/pokrycie straty									
Nagrody dla pracowników	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZUS i Fundusz Pracy od nagród	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał rezerwowy	-	-	-	-	-	-	-		
Kapitał zapasowy (odpis/pokrycie straty)	1.609	4.740	528	1.272	440	635	-	-	-
Dywidendy	480	-	132	1.050	146	-	20.974	4.634	332*
Zasilenie ZFŚS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta odpisu na kapitał zapasowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pokrycie strat bilansowych z lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wynik nie podzielony	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem zysk (strata) za rok 2001	2.089	4.740	660	2.322	586	635	20.974	4.634	332*

* Kwota wyrażona w walucie DEM.

Nota 43. Sposób obliczania wartości księgowej oraz rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję na dzień 31 grudnia 2002 roku oraz na dzień 31 grudnia 2001 roku

		2002	2001
Wartość księgowa (w złotych)	(A)	7.927.014.760,71	7.501.139.122,27
Liczba akcji	(B)	420.177.137	420.177.137
Wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	(A/B)	18,87	17,85
Przewidywana liczba akcji	(C)	-	-
Rozwodniona wartość księgowana na jedną akcję (w złotych)	(A/C)	-	-

Grupa obliczyła wartość księgową oraz rozwodnioną wartość księgową na jedną akcję zgodnie z zasadami MSSF

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Informacja o strukturze środków pieniężnych została zaprezentowana w Nocie 10.

Nota 44. Podział działalności Grupy Kapitałowej w rachunku przepływów pieniężnych

Podział działalności na działalność operacyjną, inwestycyjną oraz finansową przedstawiono poniżej:

- Do działalności operacyjnej zalicza się transakcje i zdarzenia związane z podstawową działalnością Grupy Kapitałowej, nie wymienione w działalności finansowej i inwestycyjnej, tj. spłaty zobowiązań, wpływ gotówki w związku ze sprzedażą produktów i towarów, płatności podatku dochodowego i spłaty należności ze sprzedaży;
- Do działalności inwestycyjnej zalicza się głównie wpływy i wydatki związane z zakupem lub sprzedażą składników majątku trwałego oraz nabyciem lub sprzedażą akcji i udziałów oraz papierów wartościowych;
- Do działalności finansowej zalicza się głównie pozyskiwanie kapitału własnego i kapitałów obcych oraz jego zwrot i obsługę.

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

Należności:	rok 2002
Bilansowa zmiana stanu należności długoterminowych i krótkoterminowych netto	(61.951)
Zmiana stanu należności inwestycyjnych	(11.832)
Zmiana stanu należności z tytułu odsetek od pożyczki udzielonej	(1.591)
Zmiana z tytułu składu Grupy Kapitałowej	38.830
Pozostałe	(6.829)
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	(43.373)

Zobowiązania:	rok 2002
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych	190.381
Zmiana stanu kredytów i pożyczek krótkoterminowych	200.061
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(8.906)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych	15.040
Zmiana z tytułu składu Grupy Kapitałowej	(28.237)
Pozostałe	(3.263)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych w rachunku przepływów pieniężnych	365.076

Zapasy:	rok 2002
Bilansowa zmiana stanu zapasów	(665.892)
Zmiana z tytułu składu Grupy Kapitałowej	6.637
Pozostałe	(3.428)
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	(662.683)

Rozliczenia międzyokresowe:	rok 2002
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	42.978
Zmiana z tytułu składu Grupy Kapitałowej	(561)
Pozostałe	3.542
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w rachunku przepływów pieniężnych	45.959

Rezerwy:	rok 2002
Bilansowa zmiana stanu rezerw	50.125
Korekta podatku odroczonego odniesionego na kapitał	379
Pozostałe	3.629
Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów środków pieniężnych	54.133

Pozostałe pozycje w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych

W rachunku przepływów pieniężnych za rok 2002 roku w pozycji B.II.5 w działalności inwestycyjnej wykazano kwotę (88.426) tysięcy złotych, na którą składają się:

Zmiana stanu zaliczek na poczet inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe	(84.427)
Pozostałe	(3.999)
Suma	(88.426)

DODATKOWE INFORMACJE W ZAKRESIE SPRAWOZDAWCZOŚCI WEDŁUG SEGMENTÓW BRANŻOWYCH I GEOGRAFICZNYCH

Nota 45. Wybrane dane finansowe w podziale na segmenty działalności Grupy Kapitałowej

Segmenty branżowe

Działalność operacyjną Grupy Kapitałowej podzielono na dwa główne segmenty: Segment Rafineryjny oraz Segment Chemiczny.

- Segment Rafineryjny obejmuje przetwórstwo ropy naftowej oraz sprzedaż hurtową i detaliczną produktów rafineryjnych, obejmujących przede wszystkim paliwa,
- Segment Chemiczny obejmuje produkcję i sprzedaż petrochemikaliów przez PKN ORLEN oraz nawozów sztucznych i PCW przez Anwil.

W skład pozostałych segmentów wchodzą między innymi działalność pomocnicza, transportowa oraz działalność serwisowo - konserwacyjna i budowlana prowadzona przez pozostałe spółki Grupy Kapitałowej .
Segmentowe zyski oraz aktywa określono przed dokonaniem wyłączeń międzysegmentowych. Ceny wewnętrzne w transakcjach pomiędzy segmentami są zbliżone do cen rynkowych.

Segment:	Segment Rafineryjny		Segment Chemiczny		Pozostała działalność		Wyłączenia		Razem	
	za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony	
	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001
Przychody										
Sprzedaż zewnętrzna	23.026.520	23.171.848	2.876.930	2.317.211	424.929	383.274	-	-	26.328.379	25.872.333
Sprzedaż między segmentami	2.655.088	2.224.661	1.296.353	1.110.947	1.241.573	1.271.176	(5.193.014)	(4.606.784)	-	-
Przychody ogółem	25.681.608	25.396.509	4.173.283	3.428.158	1.666.502	1.654.450	(5.193.014)	(4.606.784)	26.328.379	25.872.333
Wynik										
Wynik segmentu	857.122	738.004	155.130	150.883	49.202	53.253	(437)	582	1.061.017	942.722
Nieprzypisane koszty całej grupy									(302.404)	(284.147)
Zysk operacyjny									758.613	658.575
Przychody finansowe									235.879	281.430
Koszty finansowe									(262.142)	(503.132)
Zysk (strata) na działalności gospodarczej									732.350	436.873
Zyski nadzwyczajne									6.247	1.307
Straty nadzwyczajne									(6.812)	(3.041)
Odpis wartości firmy z konsolidacji	(443)	(24)	-	-	(1.053)	(3.197)	-	-	(1.496)	(3.221)
Odpis ujemnej wartości firmy z konsolidacji	8.721	9.249	31.586	51.539	1.836	3.499	-	-	42.143	64.287
Zysk (strata) brutto									772.432	496.205

Segment:	**Segment Rafineryjny**		**Segment Chemiczny**		**Pozostała działalność**		**Wyłączenia**		**Razem**	
	za rok zakończony		**za rok zakończony**		**za rok zakończony**		**za rok zakończony**		**za rok zakończony**	
	31 grudnia 2002	**31 grudnia 2001**	**31 grudnia 2002**	**31 grudnia 2001**	**31 grudnia 2002**	**31 grudnia 2001**	**31 grudnia 2002**	**31 grudnia 2001**	**31 grudnia 2002**	**31 grudnia 2001**
Podatek dochodowy									(275.978)	(137.761)
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)										
Udział w wyniku finansowym jednostek konsolidowanych metodą praw własności	(224)	(170)	2.484	11.996	8.239	12.270	-	-	10.499	24.096
Zysk akcjonariuszy mniejszościowych									(27.618)	(16.674)
Zysk netto									479.335	365.866

	Segment Rafineryjny za okres		Segment Chemiczny za okres		Pozostała działalność za okres		Wyłączenia za okres		Razem	
	na 31 grudnia 2002	na 31 grudnia 2001	na 31 grudnia 2002	na 31 grudnia 2001	na 31 grudnia 2002	na 31 grudnia 2001	na 31 grudnia 2002	na 31 grudnia 2001	na 31 grudnia 2002	na 31 grudnia 2001
Pozostałe informacje										
Aktywa segmentu	9.709.701	9.150.983	2.333.111	2.197.995	1.636.649	1.640.343	(96.877)	(104.324)	13.582.584	12.884.997
Akcje i udziały w jednostkach konsolidowanych metodą praw własności	1.880	1.667	7.994	7.311	60.144	61.666			70.018	70.644
Wartość firmy	22.541	59	-	-	3.529	4.031			26.070	4.090
Nieprzypisane aktywa całej grupy									1.104.854	1.149.310
Skonsolidowane aktywa ogółem									**14.783.526**	**14.109.041**
Zobowiązania segmentu	2.778.447	2.278.098	202.941	229.106	350.857	402.832	(94.406)	(104.052)	3.237.839	2.805.984
Ujemna wartość firmy	10.657	18.644	248.013	271.382	332	1.449			259.002	291.475
Nieprzypisane zobowiązania									2.948.781	3.113.590
Skonsolidowane zobowiązania ogółem									**6.445.622**	**6.211.049**

	Segment Rafineryjny za rok zakończony		Segment Chemiczny za rok zakończony		Pozostała działalność za rok zakończony		Razem za rok zakończony	
	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001	31 grudnia 2002	31 grudnia 2001
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	523.619	831.458	176.263	274.024	178.035	107.510	877.917	1.212.992
Nakłady na nieprzypisane do segmentów środki trwałe i wartości niematerialne							27.805	57.280
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne ogółem							**905.722**	**1.270.272**
Amortyzacja segmentu	674.213	625.359	197.911	144.450	159.315	152.841	1.031.439	922.650
Amortyzacja nieprzypisanych aktywów grupy							31.729	27.230
Amortyzacja ogółem							**1.063.168**	**949.880**
Niepieniężne koszty, inne niż amortyzacja	135.790	97.347	15.633	43.829	25.864	16.722	**177.287**	**157.898**

Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi swą działalność przede wszystkim na terenie Polski. Poniższa tabela prezentuje skonsolidowaną sprzedaż Spółki w podziale geograficznym rynku.
Za lata zakończone 31 grudnia 2002 roku i 31 grudnia 2001 roku:

	Segment Rafineryjny za rok zakończony		**Segment Chemiczny za rok zakończony**		**Pozostała działalność za rok zakończony**		**Razem za rok zakończony**	
	31 grudnia 2002	**31 grudnia 2001**	**31 grudnia 2002**	**31 grudnia 2001**	**31 grudnia 2002**	**31 grudnia 2001**	**31 grudnia 2002**	**31 grudnia 2001**
Sprzedaż eksportowa	947.478	627.111	800.395	536.914	14.938	8.490	1.762.811	1.172.515
Sprzedaż krajowa	22.079.042	22.544.737	2.076.535	1.780.297	409.991	374.784	24.565.568	24.699.818
Sprzedaż zewnętrzna, razem	**23.026.520**	**23.171.848**	**2.876.930**	**2.317.211**	**424.929**	**383.274**	**26.328.379**	**25.872.333**

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

Nota 46. Instrumenty finansowe

1 INSTRUMENTY FINANSOWE

a. Transakcja typu swap

Jednostka zależna Anwil S.A. zawarła kontrakt swap walutowy i procentowy w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem walutowym. Dane dotyczące tego kontraktu na dzień 31 grudnia 2002 roku i 31 grudnia 2001 roku zostały przedstawione poniżej:

Podmiot	Bank	Typ transakcji terminowej	Data zawarcia transakcji	Data zamknięcia transakcji	Kwota kupiona na termin	Kwota sprzedana na termin	Stopa procentowa dla kwoty kupionej na termin	Stopa procentowa dla kwoty sprzedanej na termin
Anwil S.A.	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	swap walutowy i procentowy	23/07/2002	07/06/2007	2.200.000 EUR	8.902.300 PLN	6M EURIBOR + 1,2%	6M WIBOR + 1,39%

Daty płatności odsetek od kwoty kupionej na termin	Daty płatności odsetek od kwoty sprzedanej na termin	Kwota otrzymanych przez Grupę odsetek w roku 2002 (w tys. zł)	Kwota zapłaconych przez Grupę odsetek w roku 2002 (w tys. zł)	Wartość godziwa na 31 grudnia 2002 roku (w tys. zł)	Wartość godziwa na 31 grudnia 2001 roku (w tys. zł)
co 6 miesięcy od 09/12/2002 do 07/06/2007	co 6 miesięcy od 09/12/2002 do 07/06/2007	158	337	60	-

b. Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii

Zmiany poszczególnych kategorii aktywów finansowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych) i zobowiązań finansowych Grupy Kapitałowej – Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w okresach 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2002 roku i 31 grudnia 2001 roku przedstawiały się następująco:

Wartości bilansowe netto	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
1 stycznia 2001 roku		14.297	425.857	54	-
- korekty bilansu otwarcia z tytułu zmiany zasad rachunkowości	8.885				-
1 stycznia 2001 roku po korekcie bilansu otwarcia	8.885	14.297	425.857	54	-
-zwiększenia	23.531	141.841	138.734	104.989	-
-zmniejszenia	(16.953)	(145.169)	(81.199)	(457)	-
	---	---	---	---	---
31 grudnia 2001 roku	15.463	10.969	483.392	104.586	-
	========	========	========	========	========
Ujęcie bilansowe					
Inwestycje długoterminowe	-	-	482.916	99.800	-
Należności krótkoterminowe	-	-	-	4.733	-
Inwestycje krótkoterminowe	15.463	10.969	476	53	-
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-
	---	---	---	---	---
Razem	15.463	10.969	483.392	104.586	-
	========	========	========	========	========

Wartość długoterminowych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wycenionych według skorygowanej ceny nabycia na dzień 31 grudnia 2001 roku wynosiła 477.322 tysiące złotych i obejmowała głównie akcje i udziały, dla których nie istnieje aktywny rynek. Na dzień 31 grudnia 2001 roku Grupa nie posiadała znaczących aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu wycenianych według skorygowanej ceny nabycia.

Grupa wykazuje transakcje pochodne o dodatniej wartości godziwej jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, natomiast transakcje pochodne o ujemnej wartości godziwej jako zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.

Wartości bilansowe netto	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
1 stycznia 2002 roku	15.463	10.969	483.392	104.586	-
-zwiększenia	19.103	189.783	119.714	18.524	2.581
-zmniejszenia	(10.813)	(158.566)	(101.498)	(17.856)	(112)
	---	---	---	---	---
31 grudnia 2002 roku	23.753	42.186	501.608	105.254	2.469
	=======	=======	=======	=======	=======
Ujęcie bilansowe					
Inwestycje długoterminowe	-	-	501.608	99.869	-
Należności krótkoterminowe		-	-	3.157	-
Inwestycje krótkoterminowe	23.753	42.186	-	2.228	
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	2.469
	---	---	---	---	---
Razem	23.753	42.186	501.608	105.254	2.469
	======	======	======	======	======

Wartość długoterminowych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wycenionych według skorygowanej ceny nabycia na dzień 31 grudnia 2002 roku wynosiła 499.024 tysiące złotych i obejmowała głównie akcje i udziały, dla których nie istnieje aktywny rynek. Na dzień 31 grudnia 2002 roku Grupa nie posiadała znaczących aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu wycenianych według skorygowanej ceny nabycia.

Grupa wykazuje transakcje pochodne o dodatniej wartości godziwej jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, natomiast transakcje pochodne o ujemnej wartości godziwej jako zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.

c. Odsetki od dłużnych instrumentów finansowych, pożyczek udzielonych i należności własnych

rok zakończony 31 grudnia 2001	zrealizowane	niezrealizowane o terminie wymagalności				**odsetki razem**
		do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	razem	
Odsetki od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	-	-	-	-	-	**-**
Odsetki od aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	5.450	385	-	-	385	**5.835**
Odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-	-	**-**
Odsetki od pożyczek udzielonych i należności własnych	130	3	4.733	-	4.736	4.866
Razem	**5.580**	**388**	**4.733**	**-**	**5.121**	**10.701**

rok zakończony 31 grudnia 2002	zrealizowane	niezrealizowane o terminie wymagalności				**odsetki razem**
		do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	razem	
Odsetki od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	-	-	-	-	-	**-**
Odsetki od aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	2.592	97	640	-	737	**3.329**
Odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-	-	**-**
Odsetki od pożyczek udzielonych i należności własnych	12.447	32	3.157	-	3.189	**15.636**
Razem	**15.039**	**129**	**3.797**	**-**	**3.926**	**18.965**

d. Odsetki od zobowiązań finansowych

rok zakończony 31 grudnia 2001	zrealizowane	niezrealizowane o terminie zapadalności				**odsetki razem**
		do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	razem	
Odsetki od zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-	-	-	-	-	**-**
Odsetki od pozostałych krótkoterminowych zobowiązań finansowych	216.867	8.362	-	-	8.362	**225.229**
Odsetki od długoterminowych zobowiązań finansowych	117.019	6.302	-	-	6.302	**123.321**
Razem	**333.886**	**14.664**	**-**	**-**	**14.664**	**348.550**

rok zakończony 31 grudnia 2002	zrealizowane	niezrealizowane o terminie zapadalności				**odsetki razem**
		do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	razem	
Odsetki od zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-	-	-	-	-	**-**
Odsetki od pozostałych krótkoterminowych zobowiązań finansowych	102.928	3.666	366	-	4.032	**106.960**
Odsetki od długoterminowych zobowiązań finansowych	77.004	2.245	445	-	2.690	**79.694**
Razem	**179.932**	**5.911**	**811**	**-**	**6.722**	**186.654**

e. Opcje sprzedaży/zakupu akcji/udziałów

Spółka posiada następujące opcje sprzedaży akcji/udziałów:

- **Opcja sprzedaży udziałów w NOM Sp. z o.o. („NOM")**

Jednostka Dominująca posiada opcję sprzedaży Polskim Sieciom Energetycznym S.A. („PSE") udziałów w NOM (według umowy cena sprzedaży udziałów będzie wynikać z ceny nabycia powiększonej o odsetki). Na dzień 31 grudnia 2002 roku wartość bilansowa NOM wykazana jest po cenie nabycia. Straty NOM nie podlegają konsolidacji ze względu na to, że Spółka posiada wyżej wymienioną opcję sprzedaży udziałów po cenie nie niższej niż wykazana wartość bilansowa. Opcja ta może być wykorzystana w ciągu czterech lat od daty zawarcia umowy tj. do 2004 roku. W ocenie Zarządu Spółki, opcja sprzedaży jest w pełni realizowalna.

- **Opcja sprzedaży akcji AW S.A. Holland II B.V. („AWSA")**

Jednostka Dominująca posiada opcję sprzedaży akcji AWSA, spółce Kulczyk Holding S.A., po cenie nabycia nie niższej, niż wykazana wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2002 roku (według umowy cena sprzedaży akcji będzie wynikać z ceny nabycia powiększonej o odsetki). W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej, opcja sprzedaży jest w pełni realizowalna. Opcja ta może być wykorzystana najpóźniej do 2038 roku.

Akcje AWSA nie są notowane na aktywnym rynku, a ich wartość godziwa, będąca podstawą wyceny opcji, zdaniem Zarządu, nie może zostać wiarygodnie określona. W związku z tym, opcja sprzedaży nie została wyceniona i została ujęta w bilansie Grupy Kapitałowej według kosztu nabycia.

f. Informacje na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej

- Zobowiązania finansowe Grupy Kapitałowej utrzymywane są do terminu wymagalności.
- Efektywne oprocentowanie zobowiązań finansowych jest zbliżone do nominalnej stopy procentowej (od większości kredytów Grupa Kapitałowa nie płaci prowizji a marże kredytowe są na relatywnie niskim poziomie).
- W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej nie ma potencjalnego zagrożenia, że dłużnik nie wywiąże się ze swojego zobowiązania (dotyczy pożyczek udzielonych).
- Pomimo, że Jednostka Dominująca posiada 26% zaangażowania kredytowego w jednym Banku to w ocenie Zarządu Spółki nie występuje ryzyko koncentracji zadłużenia w jednym Banku. W umowach kredytów i pożyczek nie ma klauzul mówiących o wcześniejszej spłacie w przypadku pogorszenia sytuacji finansowej Spółki. Wyjątkiem jest kredyt konsorcjalny, ale wskaźniki finansowe utrzymują się na bezpiecznym poziomie.

Nota 47. Zobowiązania warunkowe i ryzyka

a) Gwarancje, poręczenia i inne zobowiązania warunkowe

Rodzaj zobowiązania na 31 grudnia 2002 roku	
Udzielone gwarancje, poręczenia, w tym:	16.016
- jednostkom zależnym	681
- jednostkom stowarzyszonym	-
- pozostałym jednostkom	15.335
Pozostałe zobowiązania warunkowe, w tym:	55.086
- powództwo Enerco – Industrie (i)	23.649
- powództwo osób fizycznych (ii)	23.040
- pozostałe	8.397
	- - - - - -
Razem	71.102
	=====

(i) Zobowiązanie warunkowe z tytułu powództwa Enerco – Industrie w kwocie 23.649 tysięcy złotych obejmuje nie wpłaconą według powoda właściwemu podmiotowi wartość udziałów (5.000 tysięcy złotych) wraz z odsetkami (18.649 tysięcy złotych).

(ii) Zobowiązania warunkowe z tytułu: - powództwa osób fizycznych o wypłatę wynagrodzenia za projekt wynalazczy w kwocie 22.140 tysięcy złotych, powództwo osoby fizycznej z powodu nieszczęśliwego wypadku członka rodziny wobec trzech stron pozwanych w kwocie 900 tysięcy złotych.

b) Ulgi inwestycyjne

Zgodnie z Rozporządzeniem w Sprawie Wydatków Inwestycyjnych oraz art.18a Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych (obowiązującym do 31 grudnia 1999 roku) i art. 3.1 Ustawy z 20 listopada 1999 roku o Zmianie Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych (obowiązującym od 1 stycznia 2000 roku), według których podatnik może odliczyć od podstawy opodatkowania w roku podatkowym wydatki inwestycyjne, a w następnym roku podatkowym, kwotę stanowiącą połowę wydatków inwestycyjnych odliczonych od podstawy opodatkowania w poprzednim roku podatkowym, zwaną premią inwestycyjną , spółki Grupy skorzystały w latach 1997 – 2002 roku z prawa do ulg oraz premii z tytułu wykorzystanych ulg inwestycyjnych w następujących wysokościach (kwoty odliczeń od dochodu):

Grupa PKN	Ulga inwestycyjna	Premia inwestycyjna
Rok 1997	442.234	125.834
Rok 1998	307.514	175.363
Rok 1999	280.045	136.575
Rok 2000	206.963	127.986
Rok 2001	98.927	43.750
Rok 2002	14.234	49.222
	- - - - - - -	- - - - - -
Razem	1.349.917	658.730
	=======	======

Ulgi i premie te mają charakter warunkowy. Przepisy Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych przewidują możliwość utraty prawa do ulg inwestycyjnych jeżeli przed upływem 3 lat od końca roku podatkowego w którym skorzystano z ulgi wystąpi choćby jedna z następujących okoliczności:

1) u podatnika wystąpią zaległości za poszczególne lata we wpłacaniu poszczególnych podatków stanowiących dochody budżetu państwa oraz składek na ubezpieczenie społeczne, przekraczające odrębnie z każdego tytułu (w tym odrębnie w każdym z podatków) 3% kwot należnych za te lata; w przypadku podatku od towarów i usług zaległości we wpłatach nie mogą przekroczyć 3% kwoty podatku należnego,

2) podatnicy przeniosą – w jakiejkolwiek formie – własność składników majątkowych, z którymi związane były odliczenia od dochodu lub obniżki podatku; nie dotyczy to przeniesienia własności w wyniku przekształcenia formy prawnej, łączenia lub podziału dotychczasowych podmiotów gospodarczych dokonywanych na podstawie przepisów kodeksu handlowego,

3) ustaną okoliczności do zaliczania środków trwałych przejętych do odpłatnego korzystania na podstawie umów najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze – do składników majątku podatnika,

4) podatnik zostanie postawiony w stan likwidacji lub zostanie ogłoszona jego upadłość,

5) podatnik otrzyma w jakiejkolwiek formie zwrot wydatków inwestycyjnych.

Organy skarbowe mogą również stwierdzić brak nabycia prawa do ulgi, jeżeli w momencie dokonywania odliczeń u podatnika występowały zaległości podatkowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 listopada 1998 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. Nr 144, poz. 931) przy ocenie utraty prawa do odliczeń dokonanych zgodnie z art.18a Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych (obowiązującym do 31 grudnia 1999 roku) i art. 3.1 Ustawy z 20 listopada 1999 roku o Zmianie Ustawy o Podatku Dochodowym od Osób Prawnych (obowiązującym od 1 stycznia 2000 roku) z przyczyn, o których mowa w punkcie 1) powyżej, uznaje się, że nie występuje utrata tego prawa, jeżeli podatnik dokona korekty deklaracji podatkowej i ureguluje tę zaległość wraz z należnymi odsetkami lub w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji organu

pierwszej instancji określającej zobowiązanie podatkowe ureguluje taką zaległość wraz z należnymi odsetkami.

c) Zobowiązanie warunkowe Rafinerii Trzebinia S.A. z tytułu podatku akcyzowego

W dniu 9 stycznia 2002 roku po przeprowadzeniu kontroli w Rafinerii Trzebinia S.A. Inspektor Kontroli Skarbowej wydał decyzje określające wysokość zobowiązań i zaległości z tytułu podatku akcyzowego oraz podatku VAT za okres od czerwca do grudnia 1998 roku na łączną kwotę 55 milionów złotych oraz zobowiązanie z tytułu odsetek na łączną kwotę 58 milionów złotych. Od wszystkich tych decyzji złożone zostały odwołania do Izby Skarbowej oraz złożony został wniosek o wstrzymanie wykonania przedmiotowych decyzji.
W dniu 7 lutego 2002 roku Urząd Skarbowy w Chrzanowie wstrzymał wykonanie przedmiotowych decyzji. Jednocześnie Urząd Skarbowy ustanowił zastaw na udziałach stanowiących finansowy majątek trwały Rafinerii Trzebinia S.A. oraz na maszynach i urządzeniach należących do Rafinerii Trzebinia S.A. w wysokości łącznej zaległości podatkowej. Odpowiedniego wpisu dokonano w Rejestrze Zastawów Skarbowych.
W dniu 12 lutego 2002 roku Urząd Skarbowy w Chrzanowie złożył w Sądzie Rejonowym Wydział Ksiąg Wieczystych wniosek o wpis hipoteki przymusowej na nieruchomościach Rafinerii Trzebinia S.A.
W dniu 4 lipca 2002 roku Izba Skarbowa w Krakowie uchyliła wszystkie decyzje, od których złożono odwołanie. Sprawy przekazano do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego wyniki kontroli organu I instancji nie były znane.
W dniu 15 listopada 2002 roku, na podstawie ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców, Rafineria Trzebinia S.A. złożyła kompletny wniosek o restrukturyzację należności publicznoprawnych z tytułu podatku akcyzowego i VAT za okres od czerwca do grudnia 1998 roku na łączną kwotę 55 milionów złotych oraz odsetek na łączną kwotę 58 milionów złotych. W dniu 30 grudnia 2002 roku organ skarbowy wydał decyzję o warunkach restrukturyzacji, w której określił opłatę restrukturyzacyjną w wysokości 5 milionów złotych.
Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego trwa kontrola skarbowa dotycząca analogicznej kwestii w stosunku do okresu od 1999 do 2001 roku, jednakże żadne ustalenia tej kontroli nie są jeszcze znane. W przypadku podtrzymania analogicznych zastrzeżeń, w toku dalszego postępowania, istnieje ryzyko ustalenia innego zobowiązania podatkowego za okresy od 1999 do 2001 roku. W ocenie Zarządu Spółki, biorąc pod uwagę silne podłoże merytoryczne mogące być podstawą ewentualnego postępowania odwoławczego oraz uzyskaną opinię prawną, negatywny wynik kontroli jest mało prawdopodobny.

d) Opłata systemowa w rozliczeniach z ZEP S.A.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz.U. Nr 1 z dnia 15 stycznia 2001 roku) zgodnie z § 36 zmieniło sposób rozliczania opłaty systemowej stanowiącej składnik opłaty przesyłowej. Trwają negocjacje w sprawie zastosowania innych zasad rozliczeń zgodnie z delegacją § 37 w/w. rozporządzenia. Zarząd Spółki dokonał rzetelnego szacunku kwoty spornej opłaty i utworzył rezerwę na ten cel.

e) Postępowania antymonopolowe

Spółka była stroną w czterech postępowaniach antymonopolowych.

W toku dwóch postępowań Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK") wydał decyzję nakładającą karę pieniężną. Postępowania te dotyczą:

1. Cen paliw – Spółka złożyła odwołanie do Sądu Antymonopolowego od negatywnej decyzji UOKiK nakładającej na nią karę w wysokości 5 milionów złotych. Sąd Antymonopolowy uchylił decyzję UOKiK zarzucającą PKN ORLEN stosowanie praktyk monopolistycznych, w związku z tym uchylił nałożoną karę pieniężną. W związku z tym w roku 2000 rozwiązano rezerwę na 5

milionów złotych, utworzoną w roku 1999. W dniu 21 lutego 2001 roku UOKiK wystąpił z kasacją od pozytywnego dla Spółki wyroku do Sądu Najwyższego. Do dnia sporządzania niniejszego sprawozdania Sąd Najwyższy nie wyznaczył terminu rozprawy kasacyjnej.

2. Kształtowania cen płynu niezamarzającego do chłodnic „Petrygo" i cen glikolu monoetylenowego – Spółka złożyła odwołanie do Sądu Antymonopolowego od negatywnej decyzji UOKiK nakładającej na nią karę w wysokości 40 milionów złotych. Sąd Antymonopolowy w dniu 13 sierpnia 2001 roku uchylił w całości decyzję UOKiK zarzucającą PKN ORLEN S.A. stosowanie praktyk monopolistycznych, tym samym uchylił nałożoną karę pieniężną, w związku z tym w 2001 roku w Spółce całkowicie rozwiązano rezerwę. Od powyższego wyroku w dniu 4 października 2001 roku złożona została przez UOKiK kasacja. Do dnia sporządzania niniejszego sprawozdania Sąd Najwyższy nie wyznaczył terminu rozprawy kasacyjnej.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego ostateczne wyniki postępowań opisanych w punktach powyżej nie były znane. Sprawozdanie finansowe nie zawiera rezerw związanych z powyższymi postępowaniami, bowiem zdaniem Zarządu PKN ORLEN ostateczne obciążenie Spółki tymi kosztami nie jest prawdopodobne.

W zakresie pozostałych niżej wymienionych, dwóch postępowań w 2002 roku wydano ostateczne decyzje, postępowania te dotyczyły:

- Praktyki ograniczające konkurencję – w dniu 10 października 2001 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie nakazania następującym przedsiębiorcom: PKN ORLEN S.A., BP EXPRESS Sp. z o.o., KAPBROL – Bis Sp. z o.o. oraz Klemens Imioła Firma KI zaniechania stosowania praktyk ograniczających konkurencję poprzez zawarcie porozumienia dotyczącego ustalania cen na stacjach paliw należących do tych firm w Koszalinie. W dniu 31 lipca 2002 roku Prezes UOKiK wydał decyzję, w której nie stwierdza się stosowania przez skarżonych przedsiębiorców praktyki ograniczającej konkurencję poprzez zawarcie porozumienia polegającego na ustalaniu cen sprzedaży paliwa na stacjach paliw należących do skarżonych przedsiębiorców, na lokalnym rynku miasta Koszalin,

- Odmowy sprzedaży paliw określonym grupom odbiorców – Spółka złożyła odwołanie do Sądu Najwyższego dotyczące kasacji od negatywnego wyroku Sądu Antymonopolowego nakazującego Spółce zaprzestania stosowania praktyk monopolistycznych. W dniu 22 grudnia 1999 roku Sąd Antymonopolowy wydał wyrok oddalający odwołanie Spółki, od którego Spółka złożyła kasację. Sad Najwyższy w dniu 4 lipca 2002 roku oddalił kasację Spółki, co skutkuje umocnieniem się decyzji UOKiK z dnia 13 stycznia 1999 roku czyli nakazującej zaprzestanie stosowania praktyki monopolistycznej polegającej na odmowie sprzedaży paliw płynnych.

Ponadto Sąd Najwyższy,wyrokiem z dnia 7 lutego 2002 roku, uchylił decyzję UOKiK z dnia 11 grudnia 1998 roku, wydaną na wniosek PIPP, nakazującą PKN ORLEN zaniechania stosowania praktyki sprzedaży paliw płynnych po jednakowej cenie w Płocku i w Biurach Handlowych PKN ORLEN.
Sąd podkreślił, iż mimo posiadania przez PKN ORLEN pozycji dominującej na rynku paliw płynnych oraz działania na rynkach produkcji hurtowej i detalicznej, to sposób ustalania cen hurtowych nie narusza postanowień ustawy antymonopolowej.

f) Program kompensacyjny dla pracowników

Dnia 23 grudnia 2002 roku pomiędzy Spółką a związkami zawodowymi działającymi w Spółce zostało podpisane porozumienie w sprawie uregulowania sytuacji pracowników w przypadku prowadzenia działań restrukturyzacyjnych w PKN ORLEN. Spółka gwarantuje pracownikom zatrudnienie do czasu zakończenia procesu restrukturyzacji, przy czym okres ten nie został jednoznacznie określony. Jeżeli Spółka nie wywiąże się z tego zobowiązania zwolnionym pracownikom będą wypłacone odszkodowania, wg następujących zasad:

- równowartość 7 miesięcznego wynagrodzenie pracownika, o ile rozwiązanie umowy o pracę nastąpi w okresie do dnia 31 grudnia 2003 roku;

- równowartość 4 miesięcznego wynagrodzenie pracownika, o ile rozwiązanie umowy o pracę nastąpi w okresie od dnia 31 grudnia 2003 roku do dnia 31 grudnia 2005 roku;
- równowartość 3 miesięcznego wynagrodzenie pracownika, o ile rozwiązanie umowy o pracę nastąpi po 31 grudnia 2005 roku.

g) Regulacje podatkowe w Polsce

W Polsce obowiązują liczne regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego, podatku dochodowego od osób prawnych i składek na ubezpieczenia społeczne. Przepisy dotyczące tych podatków zostały wprowadzone stosunkowo niedawno, co powoduje występowanie w nich niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i podatnikami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład kontroli celnej czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

W Polsce nie istnieją formalne procedury dotyczące uzgadniania ostatecznego poziomu wymiaru podatku. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat. Istnieje ryzyko, że odpowiednie władze zajmą odmienne niż Spółka stanowisko w zakresie interpretacji przepisów, co mogłoby mieć znaczący wpływ na zobowiązania podatkowe Spółki.

h) Wartość majątku trwałego na gruntach o nieuregulowanym stanie prawnym

Wartość netto majątku trwałego na stałe związanego z gruntem o nieuregulowanym stanie prawnym na 31 grudnia 2002 roku wynosi 29.210 tysięcy złotych. Majątek ten zlokalizowany był głównie na stacjach paliw byłej CPN. Konieczność opuszczenia lub zwrotu tego majątku może mieć niekorzystny wpływ na sytuację finansową lub działalność Grupy Kapitałowej.

Nota 48. Zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli

Na dzień 31 grudnia 2002 roku nie wystąpiły istotne zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

Nota 49. Działalność zaniechana

W 2002 roku jednostki Grupy Kapitałowej nie zaniechały istotnej działalności i nie planują zaniechania istotnego rodzaju działalności w okresie następnych 12 miesięcy.

Nota 50. Informacje o koszcie wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych i rozwoju na własne potrzeby

Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie i środków trwałych realizowanych we własnym zakresie w 2002 roku wyniósł 11.591 tysięcy złotych.

Nota 51. Planowane i poniesione nakłady inwestycyjne po dniu bilansowym 31 grudnia 2002 roku

Planowana wysokość nakładów inwestycyjnych w Grupie Kapitałowej w roku 2003 wynosi 2.014.296 tysięcy złotych, w tym związanych z ochroną środowiska wynosi 197.367 tysięcy złotych. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych na finansowe i niefinansowe aktywa trwałe do końca lutego 2002 roku wyniosła 107.612 tysięcy złotych, w tym nakłady na inwestycje związane z ochroną środowiska wyniosły 15.163 tysięcy złotych.

Nota 52. Informacje dotyczące znaczących transakcji z podmiotami powiązanymi

a) Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej zostały szerzej opisane w Nocie 56.

Na dzień 31 grudnia 2002 roku spółki Grupy nie udzieliły zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Spółki i jednostek wobec niej powiązanych osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.
W roku 2002 roku członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz ich małżonkowie, rodzeństwo, wstępni, zstępni lub inne bliskie im osoby nie zawarły innych znaczących transakcji z Jednostką Dominującą.

b) Transakcje Jednostki Dominującej ze stronami powiązanymi w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 roku oraz stan rozrachunków na 31 grudnia 2002 roku

Grupa Kapitałowa PKN ORLEN

	Jednostki zależne objęte konsolidacją 1)	Jednostki stowarzyszone objęte konsolidacją 2)	Jednostki zależne nie objęte konsolidacją 1)	Jednostki stowarzyszone nie objęte konsolidacją 2)	Razem jednostki powiązane
Sprzedaż	3.164.530	37.851	10.482	92.890	3.305.753
Zakupy	578.703	26.818	125.232	45.606	776.359
Odsetki do otrzymania	5.115	21	396	65	5.597
Odsetki do zapłacenia	3.950	712	-	-	4.662
Należności krótkoterminowe brutto	346.134	5.111	1.906	6.440	359.591
Zobowiązania krótkoterminowe	155.645	12.368	16.046	7.596	191.655
Należności długoterminowe	258.378	-	24	-	258.402
Zobowiązania długoterminowe	230.299	-	-	-	230.299

1) Jednostka Dominująca poprzez wykorzystanie prawa głosów (powyżej 50% głosów) powołuje osoby do organów nadzorczych tych jednostek, a w niektórych przypadkach również członków zarządu

2) Jednostka Dominująca posiada znaczący wpływ poprzez przedstawicieli w organach nadzorczych

Informacje o udziale w kapitale podstawowym oraz o udziale w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu w stosunku do spółek zależnych i stowarzyszonych podano w Nocie 5E.

Nota 53. Wspólne przedsięwzięcia, które nie podlegają konsolidacji

W roku 2002 Grupa nie uczestniczyła we wspólnych przedsięwzięciach.

Nota 54. Informacja o istotnych akcjach i udziałach

a) Polkomtel S.A.

Na dzień 31 grudnia 2002 roku PKN ORLEN posiadała 4.019.780 akcji Polkomtel S.A. co stanowi 19,61% udziału w kapitale akcyjnym o łącznej cenie nabycia 436.495 tysięcy złotych.
Przedmiotem działalności Polkomtel S.A. jest:

- projektowanie, instalacja, eksploatacja oraz zarządzanie systemem GSM na terytorium Polski zgodnie z warunkami koncesji udzielonej spółce,
- świadczenie usług w zakresie telefonii komórkowej na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej poprzez system GSM,
- sprzedaż produktów i usług związanych z systemem GSM.

Akcje nie są notowane na aktywnym rynku a ich wartość godziwa nie może być wiarygodnie określona. W związku z tym, akcje zostały ujęte w bilansie po cenie nabycia.

Ponadto w 2001 roku Spółka udzieliła spółce Polkomtel pożyczkę na sfinansowanie wydatków UMTS w kwocie 98.050 tysięcy złotych.

b) Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2002 roku PKN ORLEN posiadał 168.000 udziałów, dających 35% głosów podczas Zgromadzenia Wspólników spółki Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o. („NOM"). Kapitał zakładowy spółki, której udziałowcami są również Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. w Warszawie (50%) oraz Telekomunikacja Energetyczna Tel-Energo S.A. w Warszawie (15%) wynosi 240 milionów złotych.
Przedmiotem działalności tej spółki jest świadczenie międzystrefowych usług telekomunikacyjnych oraz instalacja, eksploatacja, modernizacja i wykorzystanie systemów telekomunikacyjnych.
Spółka posiada opcję sprzedaży udziałów w NOM po cenie nie niższej, niż wykazana wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2002 roku przedstawioną w Nocie 46e.

c) AWSA Holland II B.V.

Na dzień 31 grudnia 2002 roku PKN ORLEN posiadał udziały stanowiące 9,22% udziałów w kapitale zakładowym spółki AWSA Holland II B.V. o łącznej cenie nabycia 61.400 tysięcy złotych.

Przedmiotem działalności spółki jest posiadanie udziałów oraz zarządzanie spółką z ograniczoną odpowiedzialnością prawa holenderskiego, a także udzielanie zabezpieczeń wierzytelności osób trzecich oraz wszelka inna działalność związana z tym przedmiotem. Spółka ta jest podmiotem dominującym spółki Autostrada Wielkopolska S.A.

Akcje nie są notowane na aktywnym rynku, a ich wartość godziwa, nie może zostać wiarygodnie określona. W związku z tym, akcje zostały ujęte w bilansie po cenie nabycia. Spółka posiada opcję sprzedaży akcji przedstawioną w Nocie 46e.

d) Telewizja Familijna S.A.

Na dzień 31 grudnia 2002 roku PKN ORLEN posiadał 220.000 akcji Telewizji Familijnej S.A. co stanowi 11,96 % udziału w kapitale akcyjnym i uprawnia do 9,61% głosów na WZA.
Przedmiotem działalności Telewizji Familijnej S.A. jest: działalność radiowa i telewizyjna, działalność związana z filmem i przemysłem video, reprodukcja zapisanych nośników informacji, działalność telekomunikacyjna, reklamowa, agencyjna.
Wartość inwestycji kapitałowej PKN ORLEN wynosi 26 milionów złotych. Wartość akcji jest objęta w Jednostce Dominującej rezerwą w pełnej wysokości.
W dniu 18 lipca 2001 roku PKN ORLEN nabył 260 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 26 milionów złotych. Dzień wykupu obligacji przypada na 12 marca 2005 roku. Wartość obligacji jest objęta w Grupie rezerwą w pełnej wysokości.

Nota 55. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu

Przeciętne zatrudnienie w grupach zawodowych w Grupie oraz skonsolidowanych jednostkach zależnych w latach 2002 i 2001 kształtowało się następująco:

Liczba zatrudnionych	rok 2002	rok 2001
Pracownicy fizyczni	10.012	10.253
Pracownicy umysłowi	7.798	7.575
	- - - - -	- - - - -
	17.810	17.828
	=====	=====

Nota 56. Wynagrodzenie, łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2002 roku Zarządowi i Radzie Nadzorczej Jednostki Dominującej

Wynagrodzenie Członków Zarządu obejmuje wynagrodzenia zasadnicze, premie, nagrodę roczną i świadczenie pieniężne za czas urlopu wypoczynkowego ustalone przez Radę Nadzorczą w kontraktach menedżerskich. Ponadto, Jednostka Dominująca wykupiła dla członków Zarządu polisy ubezpieczenia na życie.

Wynagrodzenia	rok 2002	rok 2001
Zarząd Jednostki Dominującej*	11.052	6.359
Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej	859	755
	- - - -	- - - -
	11.911	7.114
	====	====

Wynagrodzenia w spółkach zależnych	rok 2002	rok 2001
Zarząd Jednostki Dominującej*	338	315
Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej	-	-
	- - - -	- - - -
	338	315
	====	====

* w tym wynagrodzenia byłych członków Zarządu

Wynagrodzenia w spółkach stowarzyszonych	rok 2002	rok 2001
Zarząd Jednostki Dominującej*	49	56
Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej	-	-
	- - - -	- - - -
	49	56
	====	====

* w tym wynagrodzenia byłych członków Zarządu

Na dzień 31.12.2002 roku Zarząd Jednostki Dominującej posiada prawo do nabycia obligacji zamiennych na akcje, opisanych szczegółowo w Nocie 13.

Nota 57. Informacje o wartości zaliczek, kredytów, pożyczek i gwarancji udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz inne informacje dotyczące członków Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Jednostka Dominująca, jednostki stowarzyszone i zależne nie udzielały pożyczek, zaliczek, kredytów i gwarancji członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

Nota 58. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym za rok 2002

W sprawozdaniu finansowym za rok 2002 nie ujęto istotnych zdarzeń dotyczących lat ubiegłych.

Nota 59. Wydarzenia po dniu bilansowym

a) Spółka joint venture PKN ORLEN - BASELL

Z dniem 1 marca 2003 roku rozpoczęła działalność operacyjną Poliolefiny Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku („Poliolefiny"). Celem spółki jest realizacja wspólnego przedsięwzięcia PKN ORLEN i Basell Europe Holdings B.V. („BEH") polegającego w głównej mierze na budowie nowych instalacji do pordukcji poliolefin oraz sprzedaży produktów z nich pochodzących. Kapitał zakładowy Poliolefin będzie wynosił 907.398 tysięcy złotych i będzie reprezentowany przez 1.814.796 sztuk udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy. PKN ORLEN obejmie 50% udziałów w Poliolefinach w zamian za wniesiony wkład niepieniężny w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa Spółki zajmującej się produkcją i sprzedażą poliolefin (blok polimerów). Pozostałe 50% udziałów obejmie BEH w zamian za wniesiony wkład pieniężny, który ma być przeznaczony na nabycie wartości niematerialnych i prawnych (licencji technologicznych oraz praw) od BEH lub spółek powiązanych z BEH. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego powyższe wkłady zostały wniesione lecz nie zostały zarejestrowane.
Grupa banków międzynarodowych wyraziła gotowość zapewnienia na rzecz spółki Poliolefiny środków finansowych w postaci dwóch kredytów na realizację przedsięwzięcia. Udzielenie finansowania uwarunkowane jest m.in. od uzgodnienia do 31 maja 2003 roku pomiędzy stronami treści stosownych umów kredytowych.

b) Długoterminowe inwestycje w Niemczech

W dniu 28 lutego 2003 roku Spółka nabyła 494 stacje paliwowe (323 stacje pod znakiem BP – Aral oraz 171 stacji pod nazwą Eggert – firmy wcześniej nabytej przez ARAL). Wstępna cena zapłacona wyniosła 100.900 tysięcy EURO.
W dniu 27 lutego 2002 roku została zawarta Umowa Gwarancji Pomostowej do wysokości 90.000 tysięcy EURO oraz Kredytu Pomostowego do wysokości 25.000 tysięcy EURO. Stronami Umowy są: Spółka jako gwarant, spółka prawa niemieckiego zależna od PKN pod firmą Einhundertzweiundreissigste Vermoegensverwaltungsgesellschaft mbH (EV mbH) jako kredytobiorca, oraz Bank Austria Creditanstalt AG jako kredytodawca. W Umowie Bank zobowiązał się, z zastrzeżeniem spełnienia się określonych warunków zawieszających, do udzielenia EV mbH finansowania pomostowego w postaci wystawienia gwarancji oraz w postaci kredytu odnawialnego (rewolwingowego). Finansowanie zostanie wykorzystane na potrzeby finansowania kapitału obrotowego kredytobiorcy.
Wierzytelności Banku z tytułu udzielonego finansowania będą zabezpieczone m.in. gwarancją udzieloną przez Jednostkę Dominującą. Odpowiedzialność Jednostki Dominującej wobec Banku z tytułu tej gwarancji jest ograniczona do kwoty 57.500 tysięcy EURO. Umowa przewiduje także ustanowienie na rzecz Banku innych zabezpieczeń na udziałach, akcjach lub aktywach określonych spółek z siedzibą na terenie Niemiec.

Nota 60. Informacje o zależnościach między poprzednikiem prawnym a Spółką oraz o sposobie i zakresie przejęcia aktywów i pasywów

W dniu 29 czerwca 1993 roku Minister Przekształceń Własnościowych reprezentujący Skarb Państwa przekształcił przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne „Petrochemia Płock" z siedzibą w Płocku w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa. Kapitał własny Spółki został pokryty funduszem przedsiębiorstwa i funduszem założycielskim przedsiębiorstwa państwowego. Kapitał akcyjny Spółki na dzień przekształcenia wyniósł 420 milionów złotych, pozostała część funduszy przedsiębiorstwa została wykazana jako kapitał zapasowy Spółki. Wszystkie akcje Spółki objął Skarb Państwa. Istniejące w przedsiębiorstwie państwowym fundusze specjalne, według bilansu zamknięcia przedsiębiorstwa, stały się funduszami celowymi w Spółce z zachowaniem dotychczasowego ich przeznaczenia.

Nota 61. Sprawozdanie finansowe w warunkach wysokiej inflacji

Skumulowana średnioroczna stopa inflacji za ostatnie 3 lata dla każdego z okresów objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie była równa, ani nie przekroczyła wartości 100% dlatego nie wystąpiła konieczność przedstawiania dodatkowej informacji.

Nota 62. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi skonsolidowanymi sprawozdaniami finansowymi

a) Zmiany wprowadzone w stosunku do raportu kwartalnego za IV kwartał 2002 roku wpływające na wynik finansowy i kapitały własne

	Zysk netto	Kapitał własny
Skonsolidowane dane finansowe ujawnione w raporcie za IV kwartał 2002 roku	486.199	7.933.879
1. Aktualizacja wartości należności	(1.950)	(1.950)
2. Pozostałe	(3.254)	(3.254)
3. Podatek bieżący/odroczony od powyższych korekt	1.013	1.013
4. Korekty w spółkach zależnych	(2.673)	(2.673)
Skonsolidowane dane finansowe ujawnione w sprawozdaniu finansowym za rok 2002	479.335	7.927.015

Powyższe korekty nie wpływają na zmianę przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej.

b) Zmiany wprowadzone w stosunku do raportu kwartalnego za IV kwartał 2002 roku wpływające na rachunek przepływów pieniężnych.

Na skutek zmiany klasyfikacji krótkoterminowych bonów skarbowych, jednostek funduszy powierniczych w spółkach zależnych, z pozycji innych środków pieniężnych do pozycji krótkoterminowych aktywów finansowych w pozostałych jednostkach, zmianie uległo saldo środków pieniężnych wykazanych rachunku przepływów pieniężnych, jak również wypływ środków z działalności inwestycyjnej.

	Raport za IV kwartał 2002	Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe	zmiana
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej w rachunku przepływów pieniężnych	(896.096)	(935.707)	(39.611)
Środki pieniężne na koniec okresu w rachunku przepływów pieniężnych	217.801	178.190	(39.611)

Nota 63. Zmiany w zasadach rachunkowości

W roku 2002 Grupa Kapitałowa wprowadziła zmiany w stosowanych zasadach rachunkowości w stosunku do zasad, zgodnie z którymi sporządzono skonsolidowane sprawozdanie finansowe za poprzedni okres sprawozdawczy, wynikające z wejścia w życie znowelizowanej ustawy o

rachunkowości z dniem 1 stycznia 2002 roku, o czym szerzej napisano w punkcie C wprowadzenia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej przedstawiono uzgodnienie skonsolidowanych kapitałów własnych przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2001 do danych porównywalnych przedstawionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i uzgodnienie skonsolidowanego wyniku netto przedstawionego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2001.

	31 grudnia 2001
Skonsolidowany kapitał własny – (dane wcześniej publikowane)	7.419.130
Niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	115.530
Zmiany z tytułu przeszacowania aktywów i pasywów	(15.100)
Wycena wbudowanych instrumentów pochodnych	24.143
Koszty Programu Motywacyjnego	(18.865)
Udział akcjonariuszy mniejszościowych w dodatkowym kapitale	(2.631)
Pozostałe korekty	2.050
Podatek odroczony od korekt	(23.118)

Skonsolidowany kapitał własny - dane porównywalne	7.501.139
	========

	rok 2001
Skonsolidowany wynik netto – (dane wcześniej publikowane)	343.053
Niezrealizowane dodatnie różnice kursowe	28.639
Zmiany z tytułu przeszacowania aktywów i pasywów	(6.695)
Wycena wbudowanych instrumentów pochodnych	15.258
Koszty Programu Motywacyjnego	(18.865)
Udział akcjonariuszy mniejszościowych w dodatkowym kapitale	(202)
Pozostałe korekty	10.200
Podatek odroczony od korekt	(5.522)

Skonsolidowany wynik netto –dane porównywalne	365.866
	========

a) Niezrealizowane dodatnie różnice kursowe

Dodatnie niezrealizowane różnice kursowe zaliczane są do przychodów finansowych okresu sprawozdawczego, w którym wystąpiła zmiana kursu waluty. Według ustawy o rachunkowości przed nowelizacją różnice te wykazywane były w przychodach przyszłych okresów.

b) Przeszacowanie aktywów i pasywów na dzień bilansowy

Na dzień bilansowy wycenia się wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów w sposób przedstawiony w punkcie D. Według ustawy o rachunkowości przed nowelizacją pozycje powyższe wyceniane były według kursu średniego ustalonego przez NBP na dzień bilansowy.

c) Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne w sposób przedstawiony w punkcie D . Ustawa o rachunkowości przed nowelizacją nie odnosiła się do wbudowanych instrumentów pochodnych. W związku z tym instrumenty te nie były wydzielane.

d) Koszty programu motywacyjnego

Obligacje zamienne wyemitowane przez Spółkę w ramach programu motywacyjnego są rozpoznawane w sposób przedstawiony w punkcie D . Przed wprowadzeniem nowelizacji ustawy o rachunkowości efekt przyznania prawa do nabycia obligacji nie był wykazywany.

Nota 64. Zmiany sposobu sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Poza zmianami wynikającymi z zastosowania przepisów Znowelizowanej ustawy o rachunkowości i Rozporządzenia nie dokonano istotnych zmian w sposobie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Porównywalne dane finansowe za rok 2001 zostały przygotowane zgodnie z Rozporządzeniem.

Nota 65. Zobowiązania zabezpieczone na majątku jednostek objętych konsolidacją

Na dzień 31 grudnia 2002 roku Grupa posiadała następujące rodzaje zabezpieczeń na majątku:

Rodzaj zabezpieczenia na 31 grudnia 2002 roku	Zobowiązania zabezpieczone na majątku	Kwota zabezpieczenia
Hipoteka	215.163	212.755
Zabezpieczenia na innych środkach trwałych	29.256	46.371
Zastaw na towarach	20.043	12.664
Cesja należności	263.019	180.409
Pozostałe	42.871	7.640
	- - - - - - -	- - - - - - -
Razem	570.352	459.839
	=======	=======

Nota 66. Obowiązkowe zapasy paliw ciekłych

Zgodnie z ustawą z dnia 30 maja 1996 roku o rezerwach państwowych i zapasach obowiązkowych paliw (Dz.U. Nr 90, poz. 404, z późniejszymi zmianami) Jednostka Dominująca oraz niektóre spółki Grupy były obowiązane w 1998 roku utrzymywać poziom zapasów paliw ciekłych, który odpowiadał 2% produkcji lub importu w poprzednim roku. Począwszy od roku 1999 wymagany poziom zapasów obowiązkowych wzrasta corocznie o 2% produkcji lub importu w takiej wysokości, aby na koniec 2008 roku ich wielkość osiągnęła poziom 76 dni produkcji i/ lub importu (ponadto Minister Gospodarki odpowiedzialny jest za tworzenie rezerw gospodarczych paliw ciekłych w ilości równej 14 dniowej konsumpcji paliw w danym roku, którą to odpowiedzialność może przenieść na Jednostkę Dominującą i/lub spółki Grupy).

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

.....
Prezes Zarządu - Zbigniew Wróbel

.....
Wiceprezes Zarządu – Jacek Strzelecki

.....
Wiceprezes Zarządu – Sławomir Golonka

.....
Wiceprezes Zarządu – Janusz Wiśniewski

.....
Wiceprezes Zarządu – Andrzej Macenowicz

Płock, 14 kwietnia 2003 roku